

GŁOS LEKARZY

Dwutygodnik, poświęcony sprawom zawodowym lekarskim, deontologii lekarskiej i zagadnieniom z zakresu medycyny społecznej.

SUBWENCYONOWANY PRZEZ „KRAJOWY ZWIĄZEK LEKARZY” I GALICYJSKIE IZBY LEKARSKIE.

Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca.

Redaguje Komitet.

Redaktor naczelny: Dr. Szczepan Mikołajski.

Adres w sprawach redakcyjnych i administracyjnych:

Dr. Szczepan Mikołajski, Lwów ul. Śniadeckich 1. 6.

Telefon Nr. 48/VI

Prenumerata roczna wynosi 6 kor., w Rosyi 3 ruble, w Niemczech 6 marek, we Francji 6 franków. Wszelkie przesyłki pieniężne adresować należy

Dr. Jakób Moszkowicz, Lwów, ul. Akademicka 28.

Konto czekowe pocztowej Kasy oszczędności Nr. 39.786.

W jedności siła!

TREŚĆ Nr. 23.: O mandat sejmowy. — Walka z gruźlicą. Statut Towarzystwa walki z gruźlicą. — Projekt reformy miejskiej służby sanitarnej. — Sprawozdania z czynności Izb lekarskich galicyjskich. — Do Kolegów Prenumeratorów. — Kronika. — Konkursy. — Ogłoszenia.

W feletonie Wirski, Niesamowity. (Ciąg dalszy).

0 mandat sejmowy.

Izba lekarska wschodnio galicyjska wdrożyła w ostatnich latach, zgodnie z naszą inicjatywą, starania, by przy reformie wyborczej krajowej przyznano także obu Izbom lekarskim galicyjskim prawo wybierania posłów, względnie by prezydentem obu Izb przyznano głos wiralny w Sejmie. Pisaliśmy niejednokrotnie o tej sprawie i podaliśmy ośnowę memoriału, opracowanego przez dra Mikołajskiego, a przez Izby lekarskie trzykrotnie do Sejmu wnoszonego.

Z początku zdawało się, że przedstawienia Izb lekarskich wywarły pewne wrażenie w sferach poselskich, jak to było można wnosić z projektów reformy, uwzględniających postulat lekarzy, z przemówień niektórych posłów i z głosów prasy.

Lecz obecnie, gdy nieustająca komisja dla reformy wyborczej ma ostatecznie sformułować plan reformy, sytuacja przedstawia się mniej korzystnie. Słychać tu i ówdzie żądanie, by przyznano mandaty Izbie adwokackiej, notaryalnej i t. p., lecz o uprawnieniu Izb lekarskich do posłowania jakoś głucho.

To też dobrze czyni Izba lekarska zachodnio galicyjska, że z kolei sprawę ujmuje w swe ręce i że zamierza ją na nowo w Sejmie poruszyć. Izba lekarska zachodnio-galicyjska ma teraz dogodniejsze warunki do wystąpienia, niż Izba lekarska wschodnio-galicyjska, bo przewodniczącym stałej komisji dla reformy wyborczej jest prezydent miasta Krakowa poseł dr. Leo, z którym Izba zachodnio-galicyjska łatwo w tej sprawie bezpośrednio zetknąć się może, by ustnie uzupełnić wywody memoriału, a od czasu do czasu postulat ten mu przypominać i o stanie sprawy ciągle się informować.

Przypuszczamy, że Izba lekarska zachodnio galicyjska w tym wypadku działać będzie także z upoważnienia Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej, przedłoży jej przeto swój memoriał do przyjęcia i podpisania tak, jak to w swoim czasie Izba lekarska wschodnio-galicyjska wobec drugiej Izby lekarskiej postępowała.

Wogóle w sprawach ogólnych, dotyczących całego stanu lekarskiego w kraju, obie Izby powinny dążyć do jednolitego, zgodnego działania. Od początku istnienia naszego pisma akcentowaliśmy ten ważny postulat taktyczny, wykazując zarazem ujemne skutki rozbieżności obu Izb. Zdaniem naszym podział kraju na dwa okręgi izbowe ma jedynie uzasadnienie w rozległości obszaru kraju, a pomimo tego terytorialnego podziału stan lekarski dbać powinien o utrzymanie jedności, która także w występach Izb naszych na zewnątrz ma się manifestować. Byłoby nawet pożądanem, jak to już dawniej z naciskiem podnosiliśmy, urządzać co roku Zjazd obu Izb galicyjskich dla omówienia spraw wspólnych stosownie do postanowień statutu Izb naszych, który w tym punkcie pozostał niestety dotąd martwą literą.

Wracając do kwestii mandatów sejmowych dla Izb, powtarzamy, że obecnie gorsze są widoki uzyskania tego prawa reprezentacji. Lecz nie może to zrażać do dalszej akcji. Izby muszą do końca wytrwać w podjętych staraniach, muszą i nadal nawoływać do uwzględnienia w ustawie wyborczej ważnego działu krajowych interesów zdrowotnych, wymagającego fachowych rzeczników, niezależnych od politycznych partyjnych sporów. Jeśli Sejm ostatecznie nie pójdzie za tym głosem, będziemy mogli w każdym razie mieć to przeświadczenie, że spełniliśmy

nasz obowiązek obywatelski, wskazując drogę, odpowiadającą ważnym interesom kraju i społeczeństwa.

Bo to należy sobie dobrze uświadomić, że nadanie Izbie mandatów poselskich dla interesów samych lekarzy nie przyniesie jakichś osobliwych korzyści, umożliwiając co najwyżej ewentualnym posłom z Izb lekarskich obronę z trybuny sejmowej słusznych postulatów lekarzy okręgowych i szpitalnych. Natomiast zagrażają stosunkom lekarskim także pewne ujemne następstwa z uprawnienia poselskiego Izb. Organizacje te, dotychczas stojące zdala od polityki, zachowujące ścisłą bezstronność wobec kolegów bez względu na ich polityczną przynależność, staną się w przyszłości posterunkami wybitnie politycznymi. To będzie miało ten skutek, że przy wyborach do Izb lekarskich wystąpić może na arenę walka polityczna, narodowościowa, a może i wyznaniowa, że agitować się może będzie za kandydatami na członków Izby nie tyle w imię interesów stanu lekarskiego, ile w imię haseł partyjnych i że skład Izby może nie odpowiedzieć tym zadaniom, które Izby przedewszystkiem na oku mieć powinny.

To jest odwrotna strona medalu. Jeśli mimo to za mandatami dla Izb się oświadczamy, to czynimy to, ważąc dodatnie i ujemne następstwa i dając przedewszystkiem pierwszeństwo interesom ogólnym kraju przed interesami zawodowymi lekarzy.

Walka z gruźlicą.

Statut Towarzystwa walki z gruźlicą.

Cel, siedziba i środki działania Stowarzyszenia.

§. 1. Stowarzyszenie nosi nazwę: „Towarzystwo walki z gruźlicą”. Celem jest zwalczanie gruźlicy. Siedzibą Towarzystwa jest Lwów.

§. 2. Do osiągnięcia powyższego celu zmierzać będzie Towarzystwo przez:

- a) szerzenie wiadomości o gruźlicy, sposobach zapobiegania jej i zwalczania,
- b) zapewnienie opieki i niesienie pomocy chorym, dotkniętym gruźlicą i gruźlicą zagrożonym,
- c) zabiegi u odpowiedzialnych czynników w kierunku ustawodawczych i administracyjnych zarządzeń przeciwgruźliczych,
- d) współdziałanie z instytucjami i towarzystwami o pokrewnych celach.

§. 3. Celem spełnienia owych zadań, Towarzystwo zakłada przez osoby do tego uproszone koła miejscowe, nie tamując inicjatywy w tym względzie, skąd inąd pochodzącej, o ile ona odpowiadać będzie celom Towarzystwa.

W jednej miejscowości może być tylko jedno koło. Do ukonstytuowania się koła potrzeba najmniej 25 członków.

Fundusze.

Fundusze Towarzystwa składają się z

- a) wkładów członków,
- b) darów i zapisów,
- c) subwencji władz i instytucji,

d) dochodów z widowisk i odczytów,
e) odsetek od funduszu żelaznego;
a dzielą się na fundusze żelazne, rezerwowe i obrotowe. Fundusz żelazny może być użyty tylko na założenie opiek lub innych instytucji dla zwalczania gruźlicy, zaś fundusz rezerwowy służy na zabezpieczenie kosztów utrzymania takich instytucji.

Wkładki członków założycieli i wkładki członków stałych wpływają do funduszu rezerwowego kół.

Subwencje, przyznane Towarzystwu, wpływają do funduszu Towarzystwa, subwencje, przyznane poszczególnym kołom, wpływają do funduszy danego koła.

Z subwencji, przyznanych Towarzystwu, obraca Wydział Towarzystwa połowę na ogólne cele Towarzystwa i wspieranie kół, uznanych przez Walne Zgromadzenie za potrzebujące szczególnej pomocy (§ 19 m.), resztę zaś rozdziela między wszystkie koła według § 16.

Do funduszu żelaznego Towarzystwa wpływa 10% od wszelkich darów pieniężnych, tudzież innych nadzwyczajnych dochodów pieniężnych, które Towarzystwo uzyska bez wyraźnego przeznaczenia, oraz w całości dary i subwencje do tego funduszu przekazane. Fundusz żelazny może być lokowany w papierach pupilarnych lub w realnościach stosownie do uchwały Walnego Zgromadzenia.

Protektorat Towarzystwa.

§. 6. Protektorowi, którego zaprasza Walne Zgromadzenie na wniosek Wydziału, przysługuje prawo mianowania swego zastępcy i udziału w posiedzeniach wszystkich władz Towarzystwa bądźto osobiście, bądź przez swojego zastępcę.

Prawa i obowiązki członków.

§. 7. Członkowie dzielą się na cztery grupy: na członków honorowych, założycieli, stałych i zwyczajnych.

§. 8. Członkiem honorowym mianuje Walne Zgromadzenie bez dyskusji na wniosek Wydziału osobę, która dla sprawy walki z gruźlicą położyła wybitne zasługi.

§. 9. Członkami założycielami mogą być tak osoby fizyczne, jak też stowarzyszenia i korporacje, jak: gminy, Rady powiatowe, instytucje finansowe, kasy chorych, które zgłoszą przystąpienie do jednego z kół miejscowych i złożą odpowiednią opłatę oraz przez zarząd koła zostaną przyjęte. Stowarzyszenia i korporacje wykonują prawa członków przez swoich prawnych przedstawicieli lub osoby upoważnione.

Członkami zwyczajnymi i stałymi mogą być tylko osoby fizyczne.

§. 10. Członkiem założycielem staje się każda osoba fizyczna, lub moralna, która złoży na cele jednego z kół jednorazowo co najmniej 5000 koron, lub najmniej po 50 koron rocznej wkładki.

Członkiem zwyczajnym staje się każda osoba fizyczna, która uiszczać będzie roczną wkładkę w kwocie co najmniej 4 koron.

Członkiem stałym staje się każda osoba fizyczna, która złoży jednorazowo najmniej koron 100.

Wszystkich członków przyjmują zarządy kół miejscowych.

§. 11. Członkowie honorowi, założyciele, stali i zwyczajni mają prawo wyboru i wybieralności, oraz prawo głosowania na posiedzeniach koła miejscowego, do którego należą.

Na zgromadzeniach koła ma każdy członek założyciel za każde 500 koron złożonych jednorazowo, lub za każde 50 koron rocznej wkładki dwa głosy. Członek zwyczajny, stały i honorowy ma jeden głos.

§. 12. Każdy członek Towarzystwa jest obowiązany uiszczać wkładki, statutem określone, zastosować się do przepisów statutu i uchwał władz Towarzystwa i w miarę możliwości popierać gorliwie cele Towarzystwa.

Członkowie kół miejscowych są zarazem członkami Towarzystwa walki z gruźlicą.

§. 13. Członkowie, występujący z Towarzystwa, winni o tem zawiadomić pisemnie zarząd swojego koła miejscowego, oraz uiszczyć wkładki zaległe i należne za bieżący rok administracyjny.

Koła miejscowe.

§. 14. Koła miejscowe dążą do urzeczywistnienia celów Towarzystwa, określonych w §. 2. w miejscu swej siedziby i pozyskania potrzebnych na to funduszy.

Zakres działania kół miejscowych określa bliżej regulamin, zatwierdzony przez Wydział Towarzystwa (§. 23 a).

Zgromadzenie Koła miejscowego wybiera co 3 lata zarząd z 5 członków, tudzież co roku komisję rewizyjną z 2 członków i sąd rozjemczy z 3 członków, udziela zarządowi koła absolutorium, uchwała regulamin koła i preliminarz roczny.

Zarząd koła administruje majątkiem koła, przyjmuje członków, wybiera z pośród siebie przewodniczącego i jego zastępcę, tudzież sekretarza.

Przewodniczący lub jego zastępca tudzież sekretarz zastępują koło na zewnątrz i podpisują wszystkie pisma, wychodzące od koła.

Dla ważności uchwał zarządu koła wymagana jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy i dwóch innych członków zarządu.

Do ważności uchwał zgromadzeń koła wymagana jest obecność przynajmniej $\frac{1}{3}$ części członków, do koła należących. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Powtórnie zwołane zgromadzenie członków koła uchwałać może przy obecności jakiegokolwiek ilości członków. Uchwała jednak o rozwiązaniu koła powzięta być może tylko w obecności $\frac{1}{3}$ części członków, większością głosów $\frac{2}{3}$ obecnych.

Zarządy kół miejscowych przedkładają w ciągu miesiąca stycznia każdego roku Wydziałowi Towarzystwa sprawozdania ze swych czynności za rok ubiegły.

W razie założenia opieki lub innej instytucji dla zwalczania gruźlicy mianuje zgromadzenie koła miejscowego na wniosek zarządu personal instytucji.

W razie rozwiązania koła miejscowego przechodzi jego majątek na rzecz Towarzystwa walki z gruźlicą.

§. 15. Koła miejscowe biorą udział w Walnych Zgromadzeniach Towarzystwa przez swych delegatów, wybieranych w miesiącu styczniu na jeden rok w stosunku: jeden delegat na 15 członków koła. Przy wyborze delegatów głosować można listownie. Jeden delegat może posiadać kilka mandatów, a tem samem kilka głosów na Walnem Zgromadzeniu, wszelako nie więcej jak cztery i to tylko z jednego koła.

Delegatem może być tylko członek Towarzystwa.

§. 16. Wydział Towarzystwa rozdziela po straceniu 10% na fundusz żelazny połowę subwencji, uzyskanych od państwa, kraju i fundatorów pomiędzy poszczególne koła w stosunku do ich rocznego obrotu kasowego.

Za druki, formularze i wszelkie publikacje, udzielane kołom na ich żądanie, Wydział Towarzystwa ma prawo żądać zwrotu kosztów technicznych wydawnictwa.

WIRSKI.

Niesamowity.

(Historja jakich wiele).

(Ciąg dalszy).

Miasto powiatowe w N. przybrało jakby uroczysty wygląd.

Oto przez panią prezydentową sądu dowiedziano się o zatwierdzeniu wyroku śmierci na Wojtka Rzepę.

Pociągiem błyskawicznym przybył ze stolicy państwa kat i zamieszkał w pierwszorzędnym (i jedynym) w mieście N. hotelu „Europejskim”. Opowiadano sobie, że kat jestto bardzo elegancki pan, dystyngowany i wcale nie wygląda srogo. Na obiad — jak dowiedziano się — kazał sobie podać rosół, kotlety po wiedeńsku i buchtę z podlewą czekoladową; trunków żadnych nie pija, jedynie tylko wodę giesshübelską...

Do wieczora przed hotelem zgromadziły się tłumy spacerującej publiczności, wśród której przeważały eleganckie, olbrzymie, damskie kapelusze.

Mówiono, że właściciel, zarządca, a zarazem płatniczy hotelu (w jednej osobie) pan Geldheraus podobno prosił nawet kata, aby się ukazał na balkonie, bo publiczność mu z pewnością zgotuje owacy. Ale kat, czy dlatego, że był człowiekiem skromnym i dystyngowanym, czy też, że nie był przyzwyczajony w innych miastach do owacy, na balkon nie wyszedł. Szkoda!...

Nazajutrz o godzinie 7 rano (czas jeszcze będzie zdążyć na śniadanie i do biura) miał być wykonany wyrok śmierci. Z wieczora (tak przynajmniej twierdziła pani sekretarzowa sądu Kunerolska) ustawiono już na podwórzu więziennem szubienicę: niski żelazny słupek z bloczkiem u góry i kółkiem u dołu. Debатовano na ten temat, a nawet były zakłady, do czego służy to kółko. Każdy radby już widzieć, jak się „to” odbywa.

Z powodu tego kółka przy szubienicy przyszło nawet w handelku Tudajskiego do poważnej sprzeczki, omal nie zakończonej pojedynkiem, pomiędzy panem weterynarzem powiatowym, a panem inspektorem szkolnym. Na szczęście powszechnie lubiany i szanowany pan poborca zdołał załagodzić spór filozoficznym oświadczeniem, że „jutro wszyscy naocznie się przekonamy”.

Właśnie siedzieli przy stolikach pogodzone już towarzystwo, gdy wszedł do handelku Tudajskiego człowieczek niski, czarniawy, lekko szpakowaty, o wybitnie cudzoziemskich rysach twarzy i wydłużonych gałkach ocznych krótkowidza: lekarz miejski, pan doktor Hetzel.

Powitano go ogólnym aplauzem. Posypały się głosy:

— Aa... kochany konsyharz!... prosimy do nas...

— Doktor nam najlepiej o karze śmierci powie.

— Fachowy!... — zauważył pan aptekarz.

... Słuchajcie więc panowie: Jeżeli w społeczeństwie, które chce być kulturowym, trafiają się zbrodniarze, to należy ich karać jak najostrzej, jak najsurowiej...

— Bravo! bravo! — zawołano od stolików.

— W obec bezkarności w teraźniejszym czasie całe tłumy

Władze Towarzystwa.

§. 17. Władze Towarzystwa stanowią:

- a) Walne Zgromadzenie delegatów kół,
- b) Wydział.

§. 18. Walne Zgromadzenie, które się odbywa w siedzibach rozmaitych kół miejscowych, tworzą delegaci wszystkich kół miejscowych. Każde Walne Zgromadzenie oznaczy miejsce odbycia następnego Walnego Zgromadzenia.

Dopóki w kraju nie będzie 5 ciu kół miejscowych, członkowie zarządu koła lwowskiego wspólnie z członkami zarządu koła krakowskiego prowadzą agendy Towarzystwa, to znaczy wykonują zakres działania Walnego Zgromadzenia i Wydziału.

Porozumienie się zarządów obydwu kół może odbywać się czy to na wspólnych zgromadzeniach, czy przez delegatów, czy też piśmiennie, telegraficznie lub telefonicznie.

§. 19. Do zakresu działania Walnego Zgromadzenia należy:

- a) zaproszenie Protektora lub Protektorki Towarzystwa;
- b) wybór Wydziału Towarzystwa;
- c) wybór dwóch członków i dwóch zastępców do komisji rewizyjnej;
- d) wybór trzech sędziów polubownych i jednego zastępcy;
- e) mianowanie członków honorowych na wniosek Wydziału;
- f) udzielanie Wydziałowi absolutorium przez przyjęcie sprawozdania z działalności Wydziału po wysłuchaniu sprawozdania komisji rewizyjnej;
- g) uchwalenie ułożonego przez Wydział regulaminu obrad dla Walnego Zgromadzenia;
- h) zmiana statutu;
- i) rozwiązanie Towarzystwa;
- k) prawo rozporządzania majątkiem żelaznym i rezerwowym Towarzystwa, w szczególności prawo obciążania lub pozbywania tego majątku;
- l) zatwierdzenie preliminarza budżetu Towarzystwa na rok następny;
- m) przyznawanie poszczególnym kołom na wniosek Wydziału nadzwyczajnych subwencji, przewidzianych w §. 5.

§. 20. Walne Zgromadzenie zwyczajne odbywa się w pierwszym kwartale każdego roku, nadzwyczajne zaś, gdy tego zażąda Wydział, lub $\frac{1}{3}$ część delegatów kół.

§. 21. a) Każde Walne Zgromadzenie powinno być zwołane na 14 dni naprzód z podaniem porządku dziennego w dwóch dziennikach, w kraju wychodzących, koła miejscowe powinny być listownie zawiadomione.

- b) Gdyby Walne Zgromadzenie zwołane nie przyszło do skutku z powodu braku kompletu, zarządza przewodniczący lub zastępca następne posiedzenie w godzinę po terminie, pierwotnie podanym, które obraduje prawomocnie bez względu na liczbę członków obecnych, co jednak należy zaznaczyć w ogłoszeniu.
- c) Wnioski kół na Walne Zgromadzenie Towarzystwa muszą być przynajmniej na 4 tygodnie przedtem nadesłane na ręce Wydziału.
- d) Do ważności uchwał Walnego Zgromadzenia potrzeba obecności $\frac{1}{3}$ głosów uprawnionych, a w głosowaniu rozstrzyga większość bezwzględna. Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Dla zmiany statutu i rozwiązania Towarzystwa potrzebna jest większość $\frac{2}{3}$ obecnych głosów.

W razie braku kompletu rozstrzyga powtórnie zwołane Walne Zgromadzenie o wszelkich sprawach, zamieszczonych

na porządku dziennym pierwszego Zgromadzenia przy jakiegokolwiek ilości obecnych członków.

- e) Z rozpoczęciem obrad Walnego Zgromadzenia przewodniczący powołuje trzech członków na weryfikatorów protokołu z powziętymi uchwałami. Weryfikatorami nie mogą być członkowie Wydziału, ani komisji rewizyjnej.

Wydział.

§. 22. a) Wydział składa się z 9 członków, wybranych na Walnem Zgromadzeniu na okres trzechletni. Co roku ustępuje trzech członków, w pierwszym i drugim roku istnienia Towarzystwa przez losowanie. W razie, gdyby w ciągu kadencji Wydziału ubyło członków Wydziału, tenże ma prawo kooptować taką ilość członków, jaka ubyła. Mandat członków kooptowanych trwa do czasu najbliższego Walnego Zgromadzenia.

- b) Wydział wybiera z pośród siebie przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, sekretarza, skarbnika, ich zastępców oraz delegatów do państwowego Związku towarzystw przeciwgruźliczych, obraduje on prawomocnie przy obecności 5-ciu członków wraz z prezesem lub jego zastępcą, a uchwały zapadają bezwzględną większością głosów; przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.
- c) Posiedzenia Wydziału zwołuje i obrady prowadzi przewodniczący, względnie jego zastępca.
- d) Na żądanie trzech członków Wydziału, zgłoszone piśmiennie z podaniem przedmiotu, musi przewodniczący, najdalej w ciągu dni 14, zwołać nadzwyczajne posiedzenie Wydziału.

Zakres działania Wydziału.

§. 23. Wydział:

- a) układa regulamin obrad dla siebie, projekt regulaminu dla Walnego Zgromadzenia i zatwierdza regulaminy kół miejscowych,
- b) zarządza majątkiem Towarzystwa w granicach uchwał Walnego Zgromadzenia,
- c) układa preliminarz Towarzystwa na rok następny i zatwierdza roczne preliminarze kół,
- d) wygotowuje sprawozdania dla Walnego Zgromadzenia,
- e) w razie otwarcia Stowarzyszenia lub innej wspólnej instytucji dla zwalczania gruźlicy, wybiera komitet zawiadowczy i układa dla niego regulamin,
- f) mianuje dyrekcyę takiej instytucji, zawiera z nią umowę i określa jej stosunek do Towarzystwa.

Zastępstwo Towarzystwa.

§. 24. Przedstawicielami Towarzystwa na zewnątrz są: przewodniczący lub jego zastępca i sekretarz Wydziału, którzy podpisują wszystkie akta i ogłoszenia Towarzystwa; w sprawach finansowych podpisuje także skarbnik; przewodniczący lub jego zastępca zwołuje i przewodniczy na posiedzeniach Wydziału i na Walnych Zgromadzeniach Towarzystwa, sekretarz prowadzi protokół wszystkich posiedzeń Wydziału i Walnych Zgromadzeń Towarzystwa i ma archiwum Towarzystwa utrzymywać w porządku, skarbnik pobiera i przechowuje pieniądze, lokując je stosownie do uchwał Wydziału. Zastępców tych funkcjonariuszy powołuje do czynności w razie potrzeby przewodniczący lub jego zastępca.

§. 25. Rok administracyjny równy jest kalendarzowemu, t. j. od 1. stycznia do dnia 31. grudnia.

wprost kąpią sobie z ustaw i popełniają zbrodnie! — mówił dalej zaciętrzewiony człowieczek, pociągając haust piwa.

— Kochany doktor! śpiewa jak z nut! — przerwał z rzetelnym podziwem pan poborca.

— Mówi pięknie: już jestem śpiący, jakbym był na kazaniu w kościele... — zauważył pobożny staruszek pan Szpryceer, emerytowany nadkomisarz straży skarbowej.

— Duński parlament, choć niestety nieznaczna tylko większością głosów, uchwalił karę cielesną. A u nas? Czy nasz Sejm galicyjski albo Izby lekarskie uchwaliły kiedy karę śmierci, albo choćby tylko karę cielesną? — dowodził zaperzony człowieczek.

— Słusznie! słusznie! — potwierdził pan poborca.

— Czasami podnoszą się — wykręcał dalej doktor — potężne głosy, aby zaostrzyć obowiązujące obecnie kary. Tak np. w przeszłorocznej sesji sejmowej podano z wysokiego miejsca mądry i sprawiedliwy wniosek, aby zmarłym lekarzom autonomicznym wytaczać po ich śmierci dyscyplinarki i karać pozostałe po nich rodziny. Sejm jednak zamiast powitać taki wniosek okłaskami, przeszedł nad nim w milczeniu do porządku dziennego!

— Konsyliarz ma zawsze rację! — przerwał pan inspektor szkolny, który po licznych koniakach, wypitych na zgodę z panem weterynarzem powiatowym, radby cały świat przycisnąć do łona.

— Ja... ja... jestem synem Niemca z nad Sprei... ale jestem Polakiem, kocham Polskę i chciałbym ją kulturą uszczęśliwić... — usprawiedliwiał się skromnie doktor.

— Niech żyje Polska! — ktoś zawołał.

— Która ma takich synów! — dodał przezornie pan aptekarz.

— Bombę piwa!

— Panie grzeczny!

— Panie ładny! — nawoływano z entuzjazmem ze wszystkich stron handelku.

— *Bitte! grosses Bier angenehm?* Duże piwo przyjemnie? — pytał kelner, kręcąc się wśród stolików.

— Wiecie co? panowie! wypijmy zdrowie konsyliarza, który kocha swoją kulturę i chce nią naszą Polskę uczęstować... — zaproponował pan weterynarz powiatowy, trochę już zachrypniętym i przerywanym przez czkawkę głosem i nie spostrzegając, że przedstawia i zmienia wyrazy, wypowiedziane przez doktora. Nikt zresztą tej zmiany nie zauważył.

— Brawo! — zgodzono się na propozycję bez namysłu.

— *Prosit!* Niech żyje pan doktor Hetzel!

— Panowie! sądzę, że będę wyrazem ogółu, gdy w takiej chwili, wrzucę „zóstkę“ do automatu, aby nam zaśpiewał nasz hymn narodowy — rzekł pan aptekarz.

Dziwnym figlem losu, w miejsce nieśmiertelnej pieśni legionów — najniespodzianie chrapliwe tony automatu ułożyły się ku wielkiej konsternacji całego towarzystwa, w znaną pieśń:

Przyszli Niemcy do kraju
Według swego zwyczaju
Z cieleciami torbami...

— Przeklęty automat!... a bodajbyś pękł i na wieki onie-

§. 26. Komisya rewizyjna, wybierana na jeden rok, bada księgi, rachunki, stan kasy i majątku i porównywa zamknięcie kasowe z uchwalonym preliminarzem, sporządza też protokół swych czynności i zdej sprawę Walnemu Zgromadzeniu. Do ważności uchwał komisji tej potrzebna jest obecność dwóch członków względnie ich zastępców.

Sąd polubowny.

§. Wszelkie spory ze stosunków Towarzystwa wynikłe, rozstrzyga Sąd polubowny złożony z wszystkich trzech członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie na rok jeden.

Spory, wynikłe ze stosunków koła miejscowego, rozstrzyga Sąd rozjemczy koła, wspomniany w §. 14.

Rozwiązanie Towarzystwa.

§. 28. Rozwiązanie Towarzystwa może nastąpić tylko na umyślnie w tym celu zwołanem Walnem Zgromadzeniu. Zgromadzenie to powziąć ma również uchwałę co do użycia majątku Towarzystwa, gdyby zaś takiej uchwały nie powzięto, majątek Towarzystwa przejdzie na własność innego polskiego stowarzyszenia o celach pokrewnych według wyboru większości osób, wchodzących w skład ostatniego Wydziału.

Projekt reformy miejskiej służby sanitarnej.

Opracowany przez lwowską komisję zdrowotną.

I.

Organizacja miejskiego urzędu zdrowia (departament sanitarny) i służby lekarskiej miasta Lwowa.

Miejski urząd zdrowia.

§. 1. Urząd zdrowia król. stoł. m. Lwowa jest organem sanitarnym, ustanowionym przez Reprezentację miasta w myśl §. 6. lit. a. ustawy o organizacji publicznej służby zdrowia z 30 kwietnia 1870 dz. p. p. l. 68.

§. 2. Miejski urząd zdrowia ma obowiązek czuwać nad ochroną i bezpieczeństwem zdrowia i życia mieszkańców miasta a cel ten osiąga przez:

a) wykonywanie i czuwanie nad wykonywaniem polityki zdrowia w zakresie, określonym przez ustawę o organizacji publicznej służby zdrowia z 30. kwietnia 1870 dz. p. p. l. 68 i to tak w samoistnym jak również w poręczonym zakresie działania gmin, jak niemniej w załatwianiu sanitarnych agend, wynikających z zakresu działania magistratu, jako władzy politycznej I. Instancji,

b) wykonywanie uchwał Rady miejskiej i Magistratu, mających na celu ochronę zdrowia i życia mieszkańców,

c) wydawanie fachowych opinii z zakresu nauki higieny na żądanie Magistratu lub innych władz krajowych lub rządowych.

§. 3. Miejski urząd zdrowia stanowią:

- fizykat,
- weterynaryat,
- laboratorium chemiczno-bakteryologiczne.

Biuro miejskiego urzędu zdrowia tworzą:

miął... — mruknął ze zgorzeniem i grozą emerytowany pan nadkomisarz straży skarbowej.

— Wyrzucić go!... — podniosły się wreszcie groźne głosy. (Naturalnie miano na myśli: „wyrzucić automat“, bo przezorny pan aptekarz w poczuciu swej winy, zaraz przy pierwszych słowach pieśni chyłkiem się wyniósł).

— Wyrzucić go! — wołano, ale ciężki, jak wertheimowska ogniotrwała kasa, żelazny automat, jakgdyby sobie nic nie robił z miejscowych potentatów, wygrażających mu pięściami, najlekomyślniej w świecie ryczał dalej na skoczną nutę:

Drogi tytoń, droga tabaka
Każdy Niemiec...

— Oto macie!... wasz postęp!... wynalazki!... Chodź doktorze! — rzekł z goryczą i tłumionym gniewem pan Szprycer, emerytowany nadkomisarz straży skarbowej (*vulgo*: „nadkomisarz od tabaki“). I zgorzogniony starowina („do ręcznych zapasów niezdolny“), ujawszy doktora Hetzla pod pachę, postukując laską, wyszedł z handelku.

II.

Żeby też jedna pierś była zrobiona
Nie podług miary krawca, ale Fidjasa!
Żeby też jedna pierś jak pierś Memnona!
Żeby też jedna!

Choć mi serce pęka — śmiech mię zbiera.

Juliusz Słowacki. Beniowski.

- 1) lekarz naczelny,
- 2) zastępca lekarza naczelnego,
- 3) lekarze miejscy, przydzieleni do urzędu zdrowia,
- 4) urzędnicy conceptowi,
- 4) weterynarze miejscy,
- 6) chemicy miejscy,
- 7) siły manipulacyjne,
- 8) funkcjonariusze sanitarni.

§. 4. Szefem miejskiego urzędu zdrowia jest naczelny lekarz miejski; on sprawuje wszystkie agendy, wynikające z treści państwowych, krajowych i miejskich ustaw i rozporządzeń sanitarnych, tak obecnie obowiązujących, jakoteż w przyszłości pojawić się mających; on kieruje urzędem, rozdziela jego agendy, wydaje zarządzenia, odnoszące się do wszystkich gałęzi służby zdrowia i podpisuje wszystkie akta urzędu zdrowia, które nie podlegają aprobacie w prezydium lub dyrektoryacie Magistratu.

§. 5. Miejski urząd zdrowia odbywa posiedzenia co najmniej raz na miesiąc pod przewodnictwem lekarza naczelnego. W posiedzeniach tych biorą udział wszyscy lekarze miejscy, ewentualnie asystenci sanitarni i lekarze ubogich, tudzież inne osoby, na posiedzenie zaproszone. Protokoły tych posiedzeń, spisane przez urzędnika Magistratu, przydzielonego do urzędu zdrowia, mają być przedkładane przez naczelnego lekarza Magistratowi miasta oraz miejskiej stałej Komisji sanitarnej.

§. 6. Na dzielnicach miasta odbywać się będą co tygodnia w dnu i porze stale oznaczonej konferencje w lokalu komisaryatu przy współudziale lekarza miejskiego, lekarza ubogich i komisarza dzielnicy, mające na celu omówienie stosunków sanitarnych w dzielnicy. Protokoły i wnioski z tych konferencji, spisane przez komisaryat, będą przedkładane niezwłocznie miejskiemu urzędowi zdrowia do załatwienia.

II.

Instrukcja lekarza naczelnego.

Stosunek służbowy.

§. 1. Naczelny lekarz miejski jest stałym urzędnikiem gminy miasta Lwowa w randze VI.; ma prawa i pełni obowiązki innych stałych urzędników miejskich. Jest szefem miejskiego urzędu zdrowia, bezpośrednim przełożonym wszystkich wyższych i niższych organów sanitarnych, urzędników i służb miejskich, przydzielonych do miejskiego urzędu zdrowia. Jemu podlegają lekarze dzielnicowi, lekarze ubogich, lekarze miejscy specjaliści, lekarze instytucji i przedsiębiorstw miejskich, weterynarze miejscy, chemicy miejscy.

Zakres działania.

§. 2. Naczelny lekarz miejski czuwa nad zdrowiem publicznym w całym mieście w myśl ustawy państwowej z dnia 30. kwietnia 1970 N. 68. dz. u. p. i wykonywa czynności urzędowo-lekarskie z zakresu działania Magistratu jako władzy politycznej I-szej instancji (§. 8 ustawy z 30. IV. 1870) w tym samym zakresie działania, jaki przypada c. k. lekarzom gówiatowym przy c. k. Starostwach, z wyjątkiem komisji przy ekshumacjach i przewozie zwłok, które to komisje przydziela według kolei lekarzom miejskim.

§. 3. Zadanie to spełnia lekarz naczelny:

a) przez kierowanie i czuwanie nad wykonywaniem wszystkich agend miejskiego urzędu zdrowia i dozоровanie wykony-

Popyt na bilety wstępu na podwórze więzienne podczas trwania Wojtki Rzepy był ogromny: Używano wszelkich sposobów i protekcji, aby bilety te uzyskać. Niestety! zaledwie dziesiątą część ciekawych można było zadowolić. Narzekano powszechnie na szczupłość więziennego podwórza.

Najlepiej wyszedł właściciel domu, położonego naprzeciw więzienia. Z okien pierwszego (a zarazem ostatniego) piętra tej kamienicy widać było podwórze więzienne jak na dłoni. Za miejsce w oknie płacono po dziesięć koron. Nie było to wcale drogo — mówiono — taki widok może raz się w życiu zdarzyć, teraz coraz rzadsze są wyroki śmierci — dlatego tyle zbrodni!

Miejscowy „Kurjer N...ski“, który przedtem już miał zawiesić wydawnictwo, bo nikt go nie chciał czytać, wydał teraz z powodu przybycia kata, zatwierdzenia wyroku śmierci etc. cztery nadzwyczajne dodatki w czterokrotnym nakładzie, w jednej chwili rozchwyte poprostu przez czytającą publiczność. Mówiono, że bardzo zdolny reporter, a zarazem zagraniczny korespondent z Londynu, Paryża i Petersburga (choć nigdy w tych miastach nie był) pan Nożyczkiewicz chciał interwiewować kata. Kat jednak interwiewu nie przyjął. Stało się to widocznie z powodu tajemnicy urzędowej, „tajemnicy stanu“, jak to wyjaśnił pan poborca.

* * *

W gabinecie prezydenta sądu ważne się toczą narady.

— No panie doktorze! mam panu zakomunikować dobrą nowinę: Będzie pan nam asystował przy jutrzejszej operacji — rzekł prezydent sądu.

wania instrukcji służbowych i osobnych poleceń przez wszystkie organa sanitarne miejskie;

b) przez badanie i przydzielanie, załatwianie i rewidowanie aktów, zgłoszeń i doniesień, wpływających do miejskiego urzędu zdrowia;

c) przez referowanie na posiedzeniach Magistratu spraw, przydzielonych miejskiemu urzędowi zdrowia; w tych sprawach ma głos stanowczy, w sprawach innych departamentów, referowanych na posiedzeniach Magistratu ma głos doradczy;

d) przez udział w posiedzeniach miejskiej stałej Komisji zdrowotnej, udział we wszystkich posiedzeniach, na które zostanie zaproszonym i przez udział i kierownictwo posiedzeń miejskiego urzędu zdrowia, przedkładanie wniosków tygodniowej konferencji na dzielnicach miasta i t. p.

We wszystkich innych sprawach, mających jakkolwiek styczność z higieną, ma być zasięgana opinia naczelnego lekarza.

Agendy lekarskie.

§. 4. Naczelnny lekarz miejski wykonywa w szczególności następujące agendy lekarskie:

a) utrzymuje ewidencję i bada uprawnienia do wykonywania praktyki osób, zajmujących się służbą zdrowia w mieście Lwowie i czuwa nad ich czynnościami;

b) wykonuje nadzór lekarski nad wszystkimi miejscowymi publicznymi i prywatnymi zakładami leczniczymi i humanitarnymi;

c) zarządza wykonywanie sekcji sanitarno policyjnych;

d) bada kandydatów na posady urzędników i służb miejskich i wydaje orzeczenia o stanie zdrowia urzędników, służb miejskich i grona nauczycielskiego szkół lwowskich;

e) kontroluje recepty na leki, wydawane na rachunek funduszu miejskiego;

f) czuwa nad miejskim szpitalem epidemicznym i miejskimi lokalami izolacyjnymi;

g) bierze udział w czynnościach Komisji poboru głównego i dodatkowych.

Agendy policyi zdrowotnej.

§. 5. Naczelnny lekarz miejski wykonywa w szczególności następujące czynności z zakresu policyi zdrowotnej:

a) czuwa nad stosowaniem i wykonywaniem obowiązujących przepisów, mających na celu zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych w mieście;

b) bierze udział w komisyjnych badaniach przemysłowych, zarządzonych przez Magistrat przy postępowaniu edyktalnym (§. 27. ustawy przemysłowej) i w komisjach przemysłowych przy powstawaniu zakładów przemysłowych doniosłego ogólnego znaczenia (np. wyrobu leków, opatrunków lekarskich, wód mineralnych sztucznych itp.);

c) wydaje opinię lekarską przy zamierzonej budowie gmachów publicznych większego znaczenia, jak szkół itp. przy znaczniejszej ich przeróbce, oraz bierze udział w Komisjach, zarządzonych przez Magistrat wskutek rekursów budowlanych;

d) zwiedza i bada miejsca publicznych zebrań, jak teatry, szkoły publiczne i prywatne itp., nadzoruje stosunki sanitarne w miejskich zakładach wodociagowych, miejskiej rzeźni, targowcach, w zakładzie desinfekcyjnym, w rakarni itp.;

e) nadzoruje apteki, droguerye, składy materiałów aptecznych, handle truciznami itp.;

f) wykonuje nadzór nad wszelkiem postępowaniem ze

zwłokami, ich transportem z poza miasta i za miasto, nad domami przedpogrzebowymi, trupiarniami i nad cmentarzami, bierze udział przy balsamowaniu zwłok;

g) fachowo kieruje czynnościami miejskiej służby sanitarnej i komisaryatów miejskich w zakresie zapobiegania i tłumienia chorób zakaźnych i usuwania zdrowiu szkodliwych stosunków.

Pieczna nad zdrowiem publicznym.

§. 6. Mając na pieczy zdrowie publiczne, obowiązany jest naczelnny lekarz miejski;

a) czuwać nad wszystkim, co się odnosi do zdrowia i życia mieszkańców Lwowa, nad stosunkami zdrowotnymi w mieszkaniach, szkołach, zakładach leczniczych, humanitarnych i wychowawczych, w aresztach, więzieniach itp.;

b) czuwać nad stosunkami zdrowotnymi na publicznych drogach i placach;

c) kontrolować publiczne zakłady kąpielowe, stawy do kąpieli itp.;

d) czuwać pod względem sanitarnym nad lokalami, w których odbywają się publiczne zebrania, jak teatry, sale koncertowe, balowa i inne.

e) czuwać nad przestrzeganiem przepisów, dotyczących się zdrowotności środków spożywczych, używek i naczyń do sporządzania i przechowywania środków spożywczych, nad wodą do picia i do innego użytku i t. p.;

f) wykonywać nadzór nad stosunkami zdrowotnymi w zakładach przemysłowych.

§. 7. Naczelnny lekarz miejski obowiązany jest prowadzić statystykę umiejętną spraw, odnoszących się do zdrowotności m. Lwowa.

§. 8. Naczelnemu lekarzowi miejskiemu zabrania się wykonywania praktyki lekarskiej.

§. 9. W razie choroby, urlopu lub innej ważnej przeszkody zastępuje naczelnego lekarza stałego, przez Reprezentację miasta mianowany zastępca, wchodzący podczas urzędowania swego w prawa i obowiązki lekarza naczelnego.

(Ciąg dalszy nastąpi).

SPRAWOZDANIA

Z CZYNNOŚCI IZB LEKARSKICH GALICYJSKICH.

IZBA LEKARSKA WSCHODNIO-GALICYJSKA.

Protokół XIX. posiedzenie Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej w dniu 4. października 1909.

Przewodniczący: prezydent dr. Festenburg. Obecni: dr. Kohlberger, dr. Mikołajski, dr. Pelczar.

Dr. Kwiatkiewicz, wyjechał na urlop.

1. Podania aptekarzy pp. Juliusza Goldstauba w Dubiecku i p. Krupa w Zbarażu o przeniesienie ich aptek do innych domów, zaopiniowano przychylnie.

2. Podanie aptekarza Krasuckiego o koncesję na aptekę we Lwowie, zaopiniowano przychylnie, o ile apteka ta umieszczona będzie przy ulicy 29. listopada lub Sadownickiej.

3. Podanie dra Skałkowskiego o zamianowanie go rzeczo-

obejść... Doktor Miksturski albo doktor Proszkiewicz z pewnością chętnie będą asystowali przy tej operacji.

— Nie używaj pan prezydent przynajmniej słowa operacya dla waszego *Justizmordu*. Jeszcze zobaczymy, czy koledzy, których szanuję i cenię, będą asystowali przy traceniu.

— Prócz tego — ciągnął prezydent, przeglądając papiery — może się zdarzyć, że w razie udaremnienia aktu tracenia, który w obecności lekarza odbyć się musi, poniesie pan koszt... między innymi koszt podróży kata i jego diet... Niezależnie od tego naraża się pan na grzywnę, utratę posady i komisji i — wogóle — odpowiedzialność karną...

Tego było już za wiele doktorowi Burskiemu.

Jakby przypominał sobie czasy, hej! inne czasy!... kiedy służył pod Czachowskim, wykonał w miejscu w lewo zwrot i wyszedł miarowym, żołnierskim krokiem z gabinetu. Drzwi jednak za sobą zamknął dziwnie cicho. Coś tylko mełł przez zęby, wyprućniałe wskutek skorbutu w kijowskim więzieniu po nieszczęśliwej bitwie, stoczonej przez Wysockiego pod Radziwiłłowem — mełł coś, co wyglądało jakby słowo: „bałwan“. Nie ręczymy. Aż w końcu Burski stanął na korytarzu, odapnął i zaczął kłać po rosyjsku. A obfity w pamięci słownik klątw przyniósł ze Sybiru, choć go dotychczas nie używał... Widocznie na określenie pewnych uczuć w ojczystym języku słów mu już zabrakło...

(Dokończenie nastąpi).

— Jakiej operacji? — spytał lekarz więzienny dr. Burski, chmurząc mimowoli czoło.

— A no!... przy traceniu — odparł z pewną niecierpliwością pan prezydent sądu.

— Dziękuję — odrzekł chmurnie Burski — ale ja się na tem nie znam... Nigdy nie byłem pomocnikiem kata, ani nie nadzorowałem jego roboty. A zresztą... — dodał, czerwieniąc coraz bardziej, tak, że na nosie wystąpiły mu granatowe plamy — ...zadaniem medycyny nie jest zabijanie, lecz przeciwnie: ratowanie i o ile możliwości przedłużać życie. Ja się wieszanie nie uczyłem; nie wiem, czem mógłbym być pomocny.

Prezydent sądu, będąc chory na chroniczny katar żołądka, czy też kamicę żółciową i często wzywając porady lekarskiej Burskiego, spokojnie przeczekał wybuch.

— No... no! — rzekł wkońcu z uśmiechem pojednawczo — mało pan w życiu widziałeś wieszanych, choćby w sześćdziesiątym trzecim... Sam zresztą stałeś pan ze stryczkiem na szyi pod szubienicą... Nie przerywaj pan... Ja wiem... Któż mówi, że... Ale obowiązek! Dura lex — sed lex. Mnie samemu, młodszemu wiekiem, nieprzyjemnie, a być jednak tam muszę. O cóż zresztą chodzi?... Skonstatuje pan śmierć...

— Jeszcze raz powiadam stanowczo, że nie!

Prezydent sądu przybrał uroczystą minę.

— Panie lekarzu więzienny i znawco sądowy — rzekł, wymawiając te słowa spokojnie, lecz z przyciskiem — do urzędowych obowiązków pańskich należy asystowanie przy traceniu za poborem diety. Zresztą... moglibyśmy się bez pana

znawcą sądowym w zakresie medycyny wogółności, a w zakresie wypadków w szczególności, zaopiniowano przychylnie.

4. Uchwalono, by prezydium Izby wzięło udział w poświęceniu sztandaru Towarzystwa sług magistratu miasta Lwowa i ofiarowano na cele tego Towarzystwa 10 kor.

5. W sprawie fałszowania dyplomów lekarskich uchwalono przedłożyć c. k. Namiestnictwu oświadczenie w myśl odnośnego referatu prof. dr. Sieradzkiego.

6. Na zażalenie dr. Harasowskiego w sprawie redukcji przez c. k. Sąd kraj. wyższy we Lwowie przyznanej mu i wypłacanej przez c. k. sąd powiatowy w Stanisławowie należności za czynność świadka biegłego przy rozprawie sądowej uchwalono w myśl odnośnego referatu prof. dr. Sieradzkiego przedłożyć prezydium c. k. wyższego sądu kraj. we Lwowie odpowiednie przedstawienie.

7. W sprawie pokrzywdzenia Galicyi przy mianowaniu członków Najwyższej Rady zdrowia w Wiedniu uchwalono wysłać deputację do prezesa Koła polskiego dra Głabińskiego z prośbą o interwencję.

Rada honorowa.

Na skargę akuszerki N. w. P. przeciw dwom lekarzom uchwalono na wniosek referenta dra Papée odpowiedzieć skarżącemu, że Izba w tej sprawie nie uznaje się za kompetentną.

Na tem protokół zakończono i podpisano.

Dr. Kohlberger.

Dr. Festenburg.

Protokół XX. posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej w dniu 11. października 1909.

Przewodniczący: prezydent dr. Festenburg, obecni: dr. Mikołajski, dr. Kohlberger, dr. Papée, dr. Kwiatkiewicz; dr. Pelczar usprawiedliwił swą nieobecność, dr. Starzewski zaproszony nie przybył; dr. Merunowicz protomedyk i prof. dr. Machek delegaci galic. Towarz. lekarsk.

1. Rozdział reszty kwoty, nadesłanej ze Związku Towarzystw lekarskich (1541 K. 17 h.), jako zapomogi dla wdów i sierot.

Zapomogę po 100 koron otrzymały wdowy: Helena Riedmüllerowa w Krakowie, Zofia Skomorowska w Kutach, Fanny Korngrün w Tarnopolu, Rudolfinia Lastowa w Nadwórnie, Marya Zaklińska w Borkach wielkich, Adolfina Rosenstockowa w Tarnopolu, Rozalia Herold w Rawie ruskiej, Michalina Szamedowa Droga sichowska l. 10, Olga Hlebowicka we Lwowie, Julia Hamburger we Lwowie, Fanny Rosenfeld w Tarnopolu, Eugenia Gorner we Lwowie, Rosenehl w Drohobyczu, Julia Reichowa w Drohobyczu, Zofia Olpińska we Lwowie i sieroty Wilhelmina i Paulina Śolażik we Lwowie; razem rozdzielono 1700 K. Ponieważ reszta z nadesłanych przez Związek Towarz. lek. wynosi tylko 1541 K. 17 h., przeto brakujące 158 K. 83 h. Izba lekarska pokryje z własnych funduszy. — 4 podań nie uwzględniono.

2. Dr. Zasacki odnosi się do Izby lekarskiej w sprawie wydać się mającego rozporządzenia wykonawczego do ustawy kraj. z dnia 12. maja 1909, normującej płace emerytalne lekarzy okręgowych (dz. u. i r. kr. Nr. 68 z r. 1909).

Uchwalono zwołać ankietę z członków Wydziału Izby i Wydziału Towarzystwa lekarzy okręgowych i zaprosić nadto członka Wydziału krajowego dra Bernadzikowskiego i radcę dworu dra Merunowicza. — Na wniosek dra Mikołajskiego postanowiono odnieść się do Izby lekarskiej zach.-galic., by wysłała też swego delegata.

3. W sprawie reformy Najwyższej Rady zdrowia zawiadamia prezydent, że dowiedział się od prof. dra Łukasiewicza, że ilość członków z Galicyi będzie powiększoną o dwie osoby.

4. Lekarze kolei południowej protestują przeciw temu, że mają leczyć za darmo nie tylko urzędników, ale ich żony i dzieci i proszą o oświadczenie się Izby w tym względzie; Izba oświadcza, iż protest ten jest uzasadniony.

5. Izba niemiecko-tyrolska odnosi się z zapytaniem, czy lekarz ordynujący jest obowiązany bezpłatnie wypełnić arkusz z pytaniami w nieszczęśliwych wypadkach. Izba jest tego zdania, że czynność ta nie powinna być bezpłatną.

6. Uchwalono zgodzić się, by na następny Wiec Izb lekarskich wnieść wniosek w sprawie stosunku lekarzy do Towarzystw ubezpieczeń na życie.

7. Zgodzono się na umieszczenie na porządku dziennym tegorocznego Wiecu Izb lekarskich następujących wniosków, przedstawionych przez poszczególne Izby:

- opodatkowanie środków tajnych,
- o ubezpieczeniu lekarzy,
- w sprawie reformy ustawy sanitarnej z r. 1870 (Izba styryjska).

8. Prezydent odczytuje okólnik c. k. Namiestnictwa w sprawie „Franzbrandwein“.

9. Prezydent zawiadamia, że najbliższy Wiec Izb lekar. odbędzie się w listopadzie br.

10. Zofia Raab prosi o poparcie jej podania o emeryturę u Wydziału kraj.

11. Załatwiono podania o uwolnienie od opłat izbowych. Na tem protokół zakończono.

Dr. Kohlberger.

Dr. Festenburg.

Protokół XXI. posiedzenia Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej w dniu 21. października 1909.

W sprawie wydać się mającego rozporządzenia wykonawczego do ustawy krajowej z dnia 12. maja 1909 r., normującej płace emerytalne lekarzy okręgowych, tudzież zaopatrzenia wdów i sierot, po nich pozostałych.

Obecni: wiceprezydent dr. Papée, jako przewodniczący w zastępstwie chorego prezydenta dr. Festenburga, dr. Kohlberger, dr. Mikołajski, protomedyk radca dworu dr. Merunowicz; z Wydziału Tow. lekarzy okręgowych: dr. Gilnreiner, dr. Ferensiewicz, dr. Klęsk, dr. Zasacki; dr. Schöngut, prezydent Izby lekarskiej zachod.-galic., jako delegat tej Izby.

Omawiano szczegółowo całą ustawę emerytalną lekarzy okręgowych, idąc według porządku pojedynczych paragrafów i po dłuższej bardzo ożywionej dyskusji, w której brali udział wszyscy zebrani, postawiono szereg wniosków, zmierzających do poprawy i wyjaśnienia najważniejszych ustępów ustawy w drodze rozporządzenia wykonawczego tejże. Postanowiono także uzyskać zasadnicze zmiany w niektórych §. §. w drodze osobnej petycji do Sejmu krajowego. Szczegóły odnośne mają być przedłożone Izbie w osobnym memoryale, wystosowanym do tejże przez Wydział Towarzystwa lekarzy okręgowych, celem zaopiniowania go przez Izbę i przedłożenia Wydziałowi krajowemu i c. k. Namiestnictwu.

Dr. Kohlberger.

Dr. Papée.

Protokół XXII. posiedzenie Wydziału Izby wsch. galic. w dniu 27. października 1909.

Przewodniczy: dr. Festenburg. Obecni: dr. Kohlberger, dr. Kwiatkiewicz, dr. Mikołajski, dr. Papée.

1. Uchwalono (na podstawie referatu dra Mikołajskiego) umieścić w dziennikach komunikat w sprawie podwyższenia honoraryów lekarskich we Lwowie.

2. Wydano opinię co do rachunków:

Dra Litwinowicza we Lwowie (referat dra Mikołajskiego)
Dra Frischa w Tarnopolu
Dra Markiewiczza w Kałuszu } referat dra Papée

3. Przyjęto do wiadomości zaproszenie na uroczystość jubileuszu Słowackiego i na I polski zjazd pedagogiczny we Lwowie i uchwalono wziąć w nich udział.

4. Prezydent podaje do wiadomości, że Wiec Izb lekarskich odbędzie się w dniach 25. i 26. listopada i wyjaśnia przyczyny tego terminu.

W dyskusji co do programu tego wiecu uchwalono:

a) w sprawie „ubezpieczenia społecznego“ (solidaryzując się na ogół z referatem dra Picka) bronić następujących postulatów: 1) ograniczenie ubezpieczenia w kasach chorych do płac poniżej 2400 koron rocznie, 2) stworzenie komisji ugodowej między kasami dla chorych i lekarzami, 3) systemizowanie katedr dla medycyny społecznej, 4) utworzenie komisji kontraktowych z ingerencją Izby, 6) jako dezyderat wciągnięcie do ubezpieczenia ludności wiejskiej; — (referat dra Mikołajskiego).

b) w sprawie opodatkowania specyfików na fundusz zapomogowy lekarzy, wniesionej przez Izbę lekarską śląską, oświadczyć się contra, wychodząc z tej zasady, że ordynacje lekarskie winny być wolne od jakichkolwiek ubocznych względów (referat dra Mikołajskiego),

c) podnieść na posiedzeniu Wydziału wykonawczego uproszenie Galicyi przy mianowaniu członków najwyższej Rady zdrowia i bronić postulatu co do udziału w tej Radzie Izby,

d) ustalić kwestję, czy Izba lekarska wschodnio-galicyska ma partycypować w wydatkach na utworzenie osobnego „Towarzystwa ubezpiecz. od wypadków“ także w tym razie, gdyby w myśl dotychczasowych uchwał do towarzystwa tego nie przystąpiła.

5. Wybrano delegatem na wiec dra Festenburga.

6. W sprawie obsadzenia posady lekarza miejskiego w Starym Samborze po lekarzu Obuszkiewiczzu uchwalono zasięgnąć informacji u tamtejszego lekarza powiatowego i potem na podstawie tej informacji odpowiedzieć na prośbę dra S. o interwencję Izby.

7. Na pismo Izby handlowej z prośbą o podanie wykazu lekarzy dentystów we Lwowie i większych miastach wschodnio-galicyskich i o wyjaśnienie, czy i w jaki sposób stosowany bywa w zakładach dentystyczno-lekarskich spoczynek niedzielny uchwalono zasięgnąć informacji u fachowych kolegów i delegatów Izby.

8. Oświadczone się za przeniesieniem koncesyi na nowonabywcę apteki w Samborze a przeciw otwarciu nowej apteki w Jabłonowie.

9. W sprawie podwyższenia czynszu za lokal Izby uprawniono do pertraktacji z delegatami Towarzystwa lekarzy galic. dra Festenburga i dra Mikołajskiego.

10. W sprawie doniesienia c. k. Sądu na dra N. w N. o wydanie w dwóch wypadkach rzekomo fałszywych orzeczeń celem ubezpieczenia na życie — nie znaleziono powodu do wystąpienia Izby — opierając się na przesłanych przez sąd aktach i na wyniku dochodzeń, które nie dały sądowi podstawy do podryżmania oskarżenia.

11. Na wniosek dra Mikołajskiego uchwalono zwołać osobne posiedzenie w sprawie organizacji lekarzy w Galicyi, celem zastanowienia się nad przyczynami niepowodzenia dotychczasowej akcji i obmyślenia lepszych warunków dla tejże.

12. Przyjęto do wiadomości darowiznę dra Gruszkiewicza z Tarnopola na rzecz wdów i sierot po lekarzach w kwocie 178 K 90 h.

Na tem protokół zakończono.

Dr. Kwiatkiewicz.

Dr. Festenburg.

IZBA LEKARSKA ZACHODNIO-GALICYJSKA.

Protokół posiedzenia Wydziału Izby
w dniu 8. listopada 1909.

Obecni: przewodniczący dr. Schoengut, członkowie: dr. Damski, dr. Ackermann, dr. Ciechanowski, dr. Łodziński.

1) Odczytano dziennik podawczy od Nr. 575—589.

1. Protokół z poprzedniego posiedzenia odczytano i przyjęto.

3. Odczytano pismo c. k. Namiestnictwa w sprawie rekursu dra G. o wznowienie postępowania. C. k. Namiestnictwo odrzuca tenże rekurs, zawiadamiając równocześnie, że od wyroku tego, o ile on dotyczy wznowienia postępowania, może dr. G. rekurować do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

4. Izba lekarska zarządzająca zapytuje o zdanie w sprawie podatków od wód mineralnych. Uchwalono przychylić się do zdania Izby zarządzającej, że nie powinno być takich podatków.

5) W sprawie dra B. uchwalono zwrócić się do Rady dyscyplinkrnej Izby adwokackiej w P.

6. W sprawie zmiany ustawy sanitarnej przedstawia referent zmiany odnośne i skutki.

7. Odczytano referat, dotyczący mandatów zawodowych lekarskich w Sejmie.

8. Uchwalono zwołać posiedzenie pełnej Izby na dniu 20. b. m. Przewodniczący przedkłada porządek obrad.

9. Odczytano referat, dotyczący projektu centralnej organizacji stanu lekarskiego w Galicyi. Uchwalono postawić wniosek, że myśl tę Izba uznaje za zdrową i oświadcza się za tem, by nawiązać stosunki z innymi instytucjami lekarskimi.

10. Przewodniczący przedstawia projekt zmiany regulaminu Izby. Uchwalono sprawę odłożyć do następnego posiedzenia pełnej Izby.

Dr. Ackermann mp.

Dr. Schoengut mp.

Do Kolegów Prenumeratorów.

Załączając do całego nakładu niniejszego numeru czeki pocztowej kasy oszczędności, redakcja zwraca się z usilną prośbą do Kolegów, by racyli bez zwłoki przestać przedpłatę na rok 1910 w kwocie dotychczasowej 6 kor.

Dla redakcyi, która nie rozporządza żadnym personelem pomocniczym, a musi także zatapiać sprawy administracyjne, jest wielkiem ułatwieniem, jeśli przed końcem roku może uregulować wykaz prenumeraty dla Kolegów zaś, życzliwych dla naszego pisma, przestanie drobnej kwoty 6 kor. w grudniu żadnej chyba trudności nie sprawia.

Już w roku bieżącym przedpłata wpływała o wiele punktualniej, niż w latach poprzednich, mimo to było sporo jeszcze opóźnień, co zmuszało redaktora do pisanja i wysyłania licznych upomnień, zabierając mu dużo czasu i trudu. Nadto pewna liczba Kolegów zalega z prenumeratą od paru lat, nie reagując na ciągłe przypomnienia. Z tego tytułu mamy parę tysięcy koron zaległych, które mogłyby stać oświadczeniem funduszu prasowego naszego pisma, gdyby je Koledzy zalegający narazie spłacić racyli.

Jakkolwiek pismo nasze na razie ma egzystencję zapewnioną przy punktualnej przedpłacie, redakcja pragnie zabezpieczyć mu dalszą przyszłość, aby organ ten, który zdobył sobie uznanie w bardzo szerokich kołach lekarzy naszego kraju, nawet po ustąpieniu ewentualnem obecnych kierowników mógł nadal rozwijać działalność, pożyteczną dla stanu lekarskiego i społeczeństwa. Do tego celu służyć mają przedewszystkiem czyste pozostałości kasowe, którychby już dotąd nie brakło, gdyby wszystkie zaległości prenumeraty uiszczono zostały.

Apelujemy więc do poczucia solidarności Kolegów, zalegających z przedpłatą. Stosunkowo niewielki dług, o który redakcja napróżno tyle razy się upominała, jest właściwie długiem nie na rzecz redakcyi, lecz na rzecz ogółu lekarzy.

Kolegom zaś, którzy należytość do końca 1910 roku zapła-

cili, dziękujemy za dotychczasowe poparcie i prosimy o ulżenie nam w pracy przez nadesłanie przedpłaty na rok 1910 jeszcze w grudniu b. r.

Redakcja.

KRONIKA.

Do wiadomości Kolegów! Z powodu rozpisania konkursu na posadę lekarza okręgowego w Podbużu zawiadamiam Kolegów, że pełnię zastępczo funkcję, z tą posadą połączone, na podstawie umowy z Wydziałem powiatowym w Drohobyczu, który polecił mi objąć natychmiast tymczasowe urzędowanie. Zamierzam starać się w Sejmie o *venia aetatis*, w celu ustalenia się na tej posadzie. Wobec tego proszę wszystkich Kolegów, by mi w tych staraniach nie przeszkadzali i o powyższą posadę się nie ubiegali.

Dr. Lehman.

XI. Zjazd lekarzy i przyrodników polskich. Delegacja Zjazdów lekarzy i przyrodników polskich podaje do wiadomości, że XI. Zjazd lekarzy i przyrodników polskich odbędzie się w r. 1911 w Krakowie. Prezydium komitetu gospodarczego Zjazdu tworzą: prof. dr. Julian Nowak prezes, prof. dr. Walery Jaworski i prof. dr. Edward Janczewski wiceprezesi, prof. dr. Stanisław Dobrowolski skarbnik, prof. dr. Ludwik Bruner, sekretarz generalny.

Ferromanganin. Dr. G. Helfer, Wiedeń VIII. Josefstadterstrasse, 101 pisze: W praktyce mojej często stosowałem ferromanganin i przekonałem się, że jest to jeden z najlepszych, znanych obecnie przetworów żelazistych. Wskutek racjonalnego połączenia żelaza i manganu ma on korzystniejsze działanie na barwik krwi i czerwone ciążka krwi, jakoteż na nerwy i układ kostny, niż większa część innych środków żelazistych. Przy tem ferromanganin ma bardzo przyjemny smak, łatwo się przyswaja i wchłania i nie spowoduje, nawet przez dłuższy czas używany uszkodzenia zębów ani przewodu pokarmowego.

Pigułki thyreotheobrominy prof. dra Mladejowskiego. (Referat z „Oesterr. Aerztezeitung, Wiedeń 20. września 1909). Wielu już wytwórców usiłowało zadość uczynić lekarzom i chorym, żądającym środków leczniczych do kuracji odtuszczejacej i w ostatnich latach polecono wiele przetworów tego rodzaju. Nie mogły one jednak zadowolić, albowiem ich składniki wywoływały niepożądane uboczne skutki i wskutek tego leki te nie mogły być długo podawane.

Chętnie przeto wita się nowy środek zwłaszcza gdy autor, profesor uniwersytetu dr. Mladejowsky, lekarz kąpielowy w Marienbadzie, obserwował jego wyniki na szeregu więcej niż stu przypadków i wyniki te ogłosił.

Dr. Höhn, kierownik zakładu leczniczego w Radein, przekonał się również w licznych przypadkach, z których 4 szczegółowo opisuje, że pigułki thyreotheobrominy prof. dra Mladejowsky'ego istotnie są bardzo pożyteczne, bez zarzutu i zaleca ich użycie we wszystkich przypadkach otyłości.

Działanie ich według dra Höhna sprawia nie tylko stały ubytek na wadze ciała, lecz także i ten skutek, że chorzy z każdym tygodniem lepiej się czują i że funkcje ustroju, a zwłaszcza czynność żołądka i jelit stają się regularnemi. Te bardzo korzystne wyniki zadowolają pigułki nadzwyczaj szczęśliwie pomyslanemu połączeniu działających składników.

Dr. Höhn do zalet pigułek thyreotheobrominy prof. dra Mladejowsky'ego zalicza ich przyjemną formę, brak nieprzyjemnej woni i smaku, łatwą strawność i możność dokładnego dawkowania według naukowych wskazań składników.

Dla tego też pigułki thyreotheobrominy prof. dr. Mladejowsky'ego dopuściło ministerstwo do sprzedaży na przepis lekarski, a to w dwóch postaciach. Mianowicie pigułki Nr. I. są przeznaczone dla osób otyłych bez jakichkolwiek zaburzeń w krążeniu, natomiast pigułki Nr. II. dla chorych, u których zachodzą powikłania ze strony serca i naczyń.

Przy ordynowaniu wystarczy zapisać:

Rp. Pill. prof. dr. Mladejowsky thyreotheobrominae Nr. I. (lub Nr. II.) lagenam originale.

L. 4251.

Ogłoszenie.

W wykonaniu rozporządzenia Wydziału krajowego we Lwowie z dnia 23. października 1909 LW. 115226/09. Wydział powiatowy w Mielcu rozpisuje niniejszem konkurs na posadę lekarza okręgowego z siedzibą w Przecławiu z płacą roczną w kwocie 1200 kor. ryczałtem na objazdy 500 kor. rocznie, nadto ze strony gminy Przecław na mocy uchwały Rady gminnej w Przecławiu z dnia 16. maja 1909 na przeciąg lat 4. datkiem rocznym w kwocie 200 kor. płatnym w czterech równych ratach kwartalnych po 50 kor. z dołu poczynawszy od czasu osiedlenia się lekarza okręgowego w Przecławiu, dalej ze strony JW. Mieczysława hr. Reya właściciela dóbr Przecław z przyległ. na mocy deklaracyi z daty Mikulińce dnia 30. kwietnia 1909 i deklaracyi z daty Mikulińce dnia 22. listopada 1909 na przeciąg lat 4. roczną subwencją w kwocie 400 kor. płatną w ratach kwartalnych z dołu, wreszcie ze strony JW. Antoniego Potockiego właściciela dóbr Korzeniów z przyległ. na mocy deklaracyi z daty Korze-

niów dnia 14. maja 1909 datkiem rocznym w kwocie 250 kor. płatnym od czasu osiedlenia się lekarza okręgowego w Przecławiu, aż do końca pobytu JW. Antoniego hr. Potockiego w Korzeniowie.

Posada lekarza okręgowego w Przecławiu połączoną jest z prawem emerytury a to w granicach postanowień ustawy z dnia 12. maja 1906 Nr. 68 dz. ust. kr.

Okręg sanitarny w Przecławiu obejmuje następujące miejscowości: (gminy i obszary dworskie) Przecław, Kiełków z Zaborczem, Wylów, Łączki brzeskie, Podole, Błonie, Białybór, Tuszyma, Dobrynin z przysiółkami, Rzemień z przysiółkami i Goleszów.

Lekarz okręgowy w Przecławiu obowiązany będzie do prowadzenia apteki domowej i poczynić starania o uzyskanie odnośnego zezwolenia.

Podania o nadanie tej posady wnosć należy do Wydziału powiatowego w Mielcu w terminie do **31. grudnia 1909 r.**

W myśl §. 7. ust. z dnia 5. października 1906 Nr. 140 dz. ust. kr. kandydaci mają posiadać następujące warunki:

1. Nieprzekraczalny 40 rok życia.
2. Dyplom doktora medycyny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej.
3. Znajomość języków krajowych i obywatelstwo austriackie.
4. Nieskazitelny charakter.
5. Świadectwo odbytej najmniej dwuletniej praktyki lekarskiej.
6. Świadectwo dostatecznej fizycznej zdatności potwierdzone przez c. k. lekarza powiatowego.

Kandydaci, którzy wykażą się dwuletnią służbą w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego albo egzaminu fizyckiego będą mieli pierwszeństwo.

Z Wydziału powiatowego.

Mielec dnia 27. listopada 1909.

1—1

L. 2045/09.

Konkurs.

Wydział powiatowy rozpisuje niniejszem konkurs na posadę lekarza okręgowego w Rożnowie z roczną płacą 1400 koron i ryczałtem na objazdy w kwocie 600 koron. Posada ta połączoną jest z prawem do emerytury w granicach postanowień ustawy z dnia 12. maja 1909 Nr. 68 dz. u. k. Do okręgu sanitarnego w Rożnowie należą gminy i obszary dworskie: Rożnów z kopalnią węgla, Dzurów, Nowosielica, Popielniki i Trościaniec. Lekarz okręgowy obowiązany jest utrzymywać aptekę domową.

Wymogi:

1. Obywatelstwo austriackie.
2. Dyplom doktora medycyny.
3. Nieskazitelny charakter.
4. Znajomość języków krajowych.
5. Praktyka najmniej dwuletnia. w zawodzie lekarskim.
6. Nieprzekroczony wiek lat 40 i fizyczna zdatność do pełnienia obowiązków lekarza okręgowego.

Pierwszeństwo mają ci, którzy wykażą się dwuletnią służbą w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego lub egzaminem fizyckim.

Podania zaopatrzone w dokumenta, stwierdzające wyżej podane wymogi należy wnosć w terminie do **24. grudnia 1909 r.**

Z Wydziału powiatowego

Śniatyn 20. listopada 1909 roku.

3—1

Prezes:
Moysa.

Z powodu braku miejsca Wykaz prenumeratorów podamy w następnym numerze.

NOWE

Kąpiele z kwasem węglowym, mark „CORDIS” po 2 K. 30 h.

Kąpiele z tlenem marki „OLWES” po 2 K. 30 h, także wszystkie inne kąpiele z pomocą pastylek do kąpieli dr. Sedlitzky'ego. Uprasza się uważać na firmę i markę. Otrzymać można przez wszystkie apteki, 26—1

L. 3128/09.

Ogłoszenie konkursu.

Na mocy reskryptu Wydziału krajowego z d. 22. października rb. L. 116017 rozpisuje się niniejszem ponowny konkurs na posadę lekarza okręgowego w Czernelicy z podwyższeniem poborów.

Mianowicie płaca roczna wynosi z funduszu powiatowego 1.300 koron, z funduszu gminnego za pełnienie funkcji lekarza miejskiego w Czernelicy 500 koron i ryczałt na objazdy 600 koron.

Ponadto posada ta połączona jest z prawem do emerytury tudzież zaopatrzenia wdów i sierót w granicach ustawy z dnia 12. maja 1909 r. (dz. ust. kraj Nr. 68).

Do okręgu należą miejscowości: Czernelica, Chmielowa, Daleszowa, Dąbki, Kolanki, Kopaczyńce, Korniów, Kunisowce, Michalce, Olchowiec, Rakowiec, Semenówka, Repużyńce, Siemakowce z Biłką i Uniż.

We wszystkich tych miejscowościach znajdują się dwory, zamieszkałe po większej części przez samych właścicieli, względnie przez dzierżawców.

Posada na razie prowizoryczna, po roku nastąpić może stabilizacja.

Chcący posadę tę uzyskać powinien posiadać wymogi, przepisane §. 7. ustawy z dnia 5. października 1906 r. Nr. 148 dz. u. kraj.

Obowiązki lekarza okręgowego określają dotyczące ustawy krajowe oraz instrukcje Wydziału krajowego.

Podania należyć udokumentowane należy wnieść na ręce Wydziału powiatowego w Horodence w terminie do **31. grudnia 1909 r.**

Wydział powiatowy

Horodenka dnia 18. listopada 1909.

Prezes:
Theodorowicz.

L. 3656/09.

Konkurs.

W wykonaniu rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 3. lutego 1909 L. 2:56 rozpisuje się niniejszem konkurs na posadę lekarza okręgowego z siedzibą w Niebylcu z płacą roczną w kwocie 1000 koron, ryczałtem na objazdy 600 koron, nadto ze strony gminy Niebylec na mocy uchwały Rady gminnej z dnia 13. września 1909 na przeciąg lat 6 datkiem rocznym 240 kor. i pomieszkaniem bezpłatnym w naturze — składającym się z dwóch obszernych pokoi, kuchni, piwnicy i strychu.

Doskonałe antigonorrhoeicum.

BUCCAVACEDROL

jest prawnie zastrzeżoną nazwą dla Capsulae Olei Cedri kawainati.

Usuwa bole, zmniejsza wydzielinę ropną, utatwia wydzielanie moczu, skraca znacznie przebieg sprawy, nigdy nie powoduje podrażnienia nerek, zapobiega wszelkim zawiąskaniom, nie sprawia nigdy dolegliwości żołądka i kiszek.

Gena: 50 kapsulek 3 kor.

W długi przepis lekarski wyrabia: Apteka Dra K. FRAGNERA, c. i k. dostawcy nadwornego, Praga III.

Można dostać na przepis lekarski we wszystkich aptekach.

(JOLLES)

Panom Lekarzom piśmiennictwo i próbki bezpłatnie — utrzymać można we wszystkich aptekach.

Środek odżywczy i wzmacniający zawierający żelazo i fosfor (Acidoalbumina).

ZELAZO! FOSFOR: zwiększa znacznie ilość hemoglobiny i czerwonych ciałek krwi, pobudza łaknienie, podnosi ciężar ciała i wzmacnia nerwy.

Proszek fersanowy.

Kołaczyki czekoladowo-jodowo fersanowe dla dzieci (w kartonach oryginalnych po 50 sztuk).

D. S. 2 razy dziennie po 2—4 kołaczyki.

Kołaczyki fersanowe.

Kołaczyki jodowo-fersanowe dla dorosłych (w kartonach oryginalnych po 50 i 100 sztuk).

D. S. 2 razy dzien. po 3—6 kołacz. stosownie do wskazania.

Nowość!

Pastyłki-bromowe-fersanowe
Fersan-Wepk, Wien IX.

Okręg sanitarny w Niebylcu obejmuje następujące miejscowości (gminy i obszary dworskie) Niebylec. Jawornik niebylecki, Gwoździanka. Matówka, Blizianka, Konieczkowa, Gwoźnica górna, Gwoźnica dolna, Połomyja, Baryczka, Straszdyde, Sołonka i Wyżne.

Lekarz okręgowy w Niebylcu obowiązany będzie do prowadzenia apteki domowej i poczynić starania o uzyskanie odnośnego zezwolenia.

Podania o nadanie tej posady wnosić należy do Wydziału powiatowego w Rzeszowie w terminie do 15. grudnia 1909.

W myśl § 7. ust. z dnia 5/10 1906 Nr. 148 Dz. u. kr. kandydaci mają posiadać następujące warunki:

1. Nieprzekroczony 40 rok życia,
2. dyplom doktora medycyny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej,
3. znajomość języków krajowych,
4. nieskazitelny charakter,
5. Świadectwo odbytej najmniej dwuletniej praktyki lekarskiej.
6. Świadectwo dostatecznej fizycznej zdatności potwierdzone przez c. k. lekarza powiatowego.

Miedzy kandydatami będą mieli pierwszeństwo ci, którzy wykazą się dwuletnią służbą w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego albo egzaminem fizykalnym.

Z Wydziału powiatowego

W Rzeszowie, dnia 26. października 1909.

2—2

Nowość!

Nowość!

Nowość!

Bauer'a Lithosanol

D. R. W. Z. 94541

Specyfik, wypróbowany przez lekarzy i jako znakomity zalecony.

Środek zupełnie nietrujący, nie drażniący i praktyczny w użyciu

przeciw kamicy żółciowej (cholelithiasis)
kamicy nerkowej (nephrolithiasis)
kamicy pęcherzowej (vesicalithiasis)

Sanin-Gesellschaft m. b. H.

Fabryka chem. farmac. preparatów

Koetschenbroda - Dresden.

Skład główny dla Austro-Węgier:

Wien VIII. Kupkagasse 2.

10—1

ABACYA willa Heim

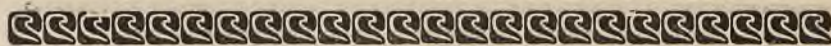
Pensjonat leczniczy Wandy Marchlewskiej

pod kierunkiem lekarskim

D-RA KSAWEREGO GÓRSKIEGO

otwarty cały rok.

6—2

Sanatorium dla chorób wewnętrznych

pod klinicznym kierownictwem

DOC. DR. M. FRANKO

wraz z Zakładem fizyko-hydro-terapeutycznym

pod kierownictwem

DR. J. WOYTKOWSKIEGO

(Dawniej zakład KISELKI, ulica Kąpielna 1. 8).

Do Sanatorium przyjmuje się w celach leczniczych i dyagnostycznych osoby, dotknięte schorzeniami przewodu pokarmowego, narządu krążenia, nerek, chorobami krwi (niedokrewność pierwszo- i wtórna, bladeńka prawdziwa i wrzeczka i t. d.) i przemiany materii (diabetes mellitus i insipidus, skaza mocznicowa, otyłość, oxaluria, phosphaturia i t. d.).

Do zakładu fizyko-hydro-terapeutycznego prócz tego przyjmuje się chorych, dotkniętych przede wszystkim chorobami nerwowymi funkcjonalnymi.

Nie przyjmuje się bezwzględnie osób z gruźlicą, chorobami zakaźnymi i umysłowymi.

W zakładzie urządzono według nowoczesnych wymogów laboratorium, tak mikroskopowe, jak i chemiczne dla badań moczu, krwi, treści żołądkowej i jelitowej.

Kuchnia dyetetyczna pod ścisłą kontrolą lekarza zakładowego.

Leczenie stosowane będzie środkami wedle najnowszych sposobów leczniczych, przyjętych w chorobach wewnętrznych, uwzględni zasady ścisłej dyetetyki naukowej i terapii fizykalnej.

Prócz urządzeń do zwykłych zabiegów wodoleczniczych zakład posiada kąpiele lecznicze wanne i to: mineralne, gazowe z CO₂ lub O₂ (musujące kąpiele Sarassona t. Ozetbäder), mułowe, kąpiele elektryczne świetlne i czterokomorowe, kąpiele parowe i suchem powietrzem, aparaty elektryczne do miesienia, wibracji, urządzenie do gimnastyki leczniczej i t. d.

Prócz tego, do zakładu fizyko-hydro-terapeutycznego pod kierownictwem dr. J. Woytkowskiego, przyjmuje się chorych, chcących się leczyć sposobem dr. Lahmana (dyeta, kąpiele słoneczne, powietrzne i t. d.).

Z urządzeń zakładu fizyko-hydro-terapeutycznego (hydropatii, kąpiele elektrycznych, świetlnych, masażu i gimnastyki), korzystać mogą również chorzy przychodni, według wskazówek i pod opieką kierownika tegoż zakładu, dr. Woytkowskiego.

Zakład przyjmuje chorych na pobyt, poczynając od 1. maja b. r.

Na żądanie wysyła Zarząd prospekt, objaśniający o warunkach przyjęcia, kosztach leczenia i pobytu w Sanatorium.

Doc. Dr. M. Franke

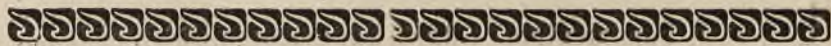
Lwów, ul. Wałowa 1. 29. I. p.

Telefon 1124.

Dr. J. Woytkowski.

Lwów, Sanatorium „Kiselki”.

Telefon 932.

C. k. Cyrkularna Apteka

A. SKLEPIŃSKIEGO

WE LWOWIE

poleca swoje

WE LWOWIE

Laboratorium chem. mikroskop.

pod kierownictwem

lekarza Dr. J. KORMANA i Mg. farmacji A. SKLEPIŃSKIEGO

WP. lekarzom tak miejscowym jak też i zamiejscowym do celów lekarsko-rozpoznawczych.

W powyższym laboratorium rozbiera się: mocz, płwociny, treść żołądkową, kał, nasienie i t. p. według nowoczesnych metod stosowanych w zakładzie chem. patologicznym we Wiedniu (Dyr. Dr. FREUND).

Z reguły wykonuje się analizy w dniu nadesłania wydzieliny, w razie potrzeby nawet w przeciągu sześciu godzin.

CENY ROZBIORÓW: 3, 6, względnie 10 koron.

ADRES: C. k. Cyrkularna Apteka — Lwów. TELEFON Nr. 69.

„ZDROWIE”

**Fabryka wód mineralnych
i napoi musujących**

polecona i pod kontrolą Towarzystwa lekarskiego
pozostająca

wyrabia wszelkie wody sztuczne, stołowe
i lecznicze oraz napoje musujące najlepszej jakości.

LWÓW, BAJKI BOCZNA.

TELEFON Nr. 544.

Specyjalną metodą odwaniania tranu sporządzony jest

Tran Jodowo-Żelazisty Aromatyczny

z prawnie zarejestrowaną marką ochronną

JECOFERROL

Główny skład w ap'ee pod Złotą Koroną chemika Dr. Franzosa w Tarnopolu, ul. Ruska.

Tran ten, zawierający 0.25% jodku żelaza przewyższa pod względem nadzwyczajnie przyjemnego smaku i zapachu wszelkie zagraniczne wyroby znacznie droższe. Używa się ze znakomitą skutkiem w skrofulozie, anemii i innych podobnych przypadłościach. Do każdej flaszki dodany jest pakiet znakomitych cukierków miętowych.

Cena oryginalnej flaszki pojemności 500 gr. koron 2.50.

Przepisuje się „Jecoferrrol”, Dr. Franzosa orig.

Jecoferrrol polecony został przez Towarzystwo przemysłowo-lekarskie w Krakowie, ponadto odznaczony na wystawach higienicznych w Paryżu i Wiedniu 1906 i we Lwowie 1907 wielkim złotym medalem, Krzyżem honorowym i srebrnymi medalami postępu.

Do nabycia we Lwowie w aptekach: Hay'a, Łazowskiego, Mikolascha, Dr. Piepes-Poratyńskiego, Dr. Wewiórskiego.

W Krakowie w aptecce Wiszniewskiego. 10-1

Pierwsze w Galicji przez Wysockie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych (w myśl §. 31. ustawy o „artykułach żywności” z d. 16. stycznia 1896, Dz. p. p. Nr. 89 ex 1897) **urzędowo upoważnione**

CHEMICZNO - MIKROSKOPOWO-ANALITYCZNE LABORATORYUM

do badania pokarmów, artykułów spożywczych, leczniczych, handlowych, technicznych, gospodarczych, higienicznych, analiz sądowych, mocz, płocin itp.

RADCY CESARSKIEGO

Walerego Włodzimirskiego

zaprzyięzonego chemika c. k. Sądu krajowego karnego,

zaprzyięzonego rzeczoznawcy i oceniciela c. k. Sądu krajowego cywilnego, egzaminowanego na wszechniczy we Wiedniu znawcy artykułów spożywczych, członka stałej Komisji zdrowotnej miasta Lwowa, członka i referenta Komisji Jurorów Wystawy krajowej w roku 1894 we Lwowie,

(byłego właściciela apteki)

we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej pod l. 18.

LABORATORYUM CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNE

EUGENIUSZA MATULI W RADOMYŚLU koło Tarnowa

POLECA WYROBY WŁASNE:

Ferrophosphat (Syr. ferr. mangan. hypophosphor. comp).

w działności identyczny z Syr. Fellowa, Dra Eggera itp.

Nieoceniony jako tonieum w przypadkach niedokrewności, w cierpieniach narządu nerwowego, krzywicy, neurastenii itp. Zawiera: żelazo, mangan, wapień, potas, chininę, fosfor, strychninę, kwas i sole hypofosforowe rozpuszczone w syropie. Skład chemiczny podany na każdej flaszce. Ferrophosphat Matuli wydaje się jedynie w aptekach na przepis lekarski. Cena za flakon koron 2. Sposób użycia: 2-3 razy dziennie łyżeczkę od kawy w 1/2 szklanki wody. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Sapomenthol. (Maść Sapomentholowa).

Zawiera ciała lotne jak: olejki eteryczne, kamforę, amoniak, alkohol, mentol itp., które przetwarzane na gorąco w maszynach parowych z mydłem dają jednolitą masę, łatwo dokładnie wetrzeć się dającą. W użyciu przyjemny, o miłej woni. Działa znakomicie w bólach reumatycznych różnych postaci, specyjalnie w reumatyzmie mięśniowym lumbago, ischias, nerwobólach itp. W działaniu szybki i często pewny nawet w wypadkach, gdy inne leki skutku nie wywierały. Skuteczność Sapomentholu stwierdzają liczne poświadczenia lekarskie. Jakoteż badania na klinice wiedeńskiej na oddziale III. Sposób użycia: Odpowiednie części ciała naciera się silnie, poczem owija się takowe watą lub flanelą. —

Do nabycia we wszystkich aptekach, po cenie za mały słoik K. 1.40, za duży K 5. Tylko w oryginalnych słoikach.

Dozwolony w cesarstwie rosyjskim przez zatwierdzenie Rady lekarskiej i Ministerstwa spraw wewnętrznych w Petersburgu.

10-10

MARKA OCHRONNA

Stomachin (Cognac chinae).

Jest czystym wyciągiem kory chinowej królewskiej i gorzkich korzeni na koniaku francuskim. Wyborne jako „Stomachicum”. Działa wzmacniająco, ułatwia trawienie, podnieca i zwiększa apetyt, wzmacnia, działając szybko. Przy „Hyperemesis gravidarum” wywiera zbawienne skutki, wstrzymując wymioty i nudności. Dla cierpiących na płuca, specyjalny cum acid. cynamilico, a to 0.35 w 200 gr.

Sposób użycia: Bezpośrednio przed jedzeniem kieliszek.

Cena małej flaszki K. 2., większej K. 4. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Uprasza się celem otrzymania wyrobu właściwego, przepisująco używać zawsze formuły: **original MATULA.**

Nazwy, marka ochronna i opakowanie prawnie zastrzeżone. Broszury i próbki dla Panów lekarzy gratis i franco przesyła:

Laboratoryum i Fabryka przetworów farmaceutycznych **EUGENIUSZA MATULI w RADOMYŚLU koło Tarnowa.**

Syrup Hypophosphit comp. Dr. Egger

zawiera w jednej łyżeczce żelaza 0.05, wapnia 0.10, potasu 0.06, sodu 0.06, chininy 0.005 i strychniny 0.00005. sole kwasu fosforowego i odpowiednio do farmakopei Unit. St.

S. Hypophosphit comp. Dr. EGGER

jest dzielnym środkiem w przypadkach niedokrewności, neurastenii, rozmaitych schorzeniach narządu nerwowego, w krzywicy, żółtaczce, jest nieocenionym tonieum dla ozdrowieńców; bywa też podawany w pierwszorzędnym klinikach, jak w klinice Rady dworu prof. Krafft-Ebinga, prof. Felsenreicha, prof. Fingera, prof. Mračka, prof. Jendrasika, prof. Rosthorna i t. d.

Cena za jedną 500 gramową flaszkę 4 kor 80 hal. za jedną 250 gramową flaszkę 2 kor. 40 hal.

Główny skład: dla Galicji wschodniej w aptecce Piotra Mikolascha we Lwowie — dla Galicji zachodniej w aptecce Konstantego Wiszniewskiego w Krakowie
Główny skład i wyrób

Apteka „Reichspalatin“

Budapeszt, VI. Waitzner Boulevard 17.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych

sztucznych i specyjalnych leczniczych pod firmą

K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, ul. św. Gertrudy 4.

wyrabia pod kontrolą Komisji Przemysłowej Tow.

Lek. Krak. polecane przez toż Towarzystwo

WODY MINERALNE

odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskie, Gieschüblerskiej, Selterskiej, Viehy, Marienbadzkiej, Romburg, Kissingen, tudzież specyjalnie lecznicze

jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną oraz normalne wody mineralne z przepisu Prof. Jaworskiego.

Sprzedaj cząstkowa w aptekach i drogueryach
Cenniki na żądanie franco.

Polecane przez Światne Towarzystwo Lekarskie Krakowskie

Z pomiędzy dziś znanych przetworów żelazistych jest najłatwiej strawnym i nie psującym zęby środkiem

LIQUOR MANGANO FERRI PEPTONATI

składu 0.60% Fe i 0.10% Mn wyrobu

Aptekarza D. MATULI w Podgórzu (KRAKÓW).

Polecany jako środek lekko strawny, pobudzający apetyt, w blednicy, braku krwi, malarii, żółtaczce, w kobiecych i nerwowych słabościach.

Sposób użycia: Dzieciom od lat 12 daje się 2 razy dnia po łyżce od kawy z miodem; osoby dorosłe używają 2-3 razy dnia po łyżce stołowej.

Na składzie w każdej większej aptece. — Cena 2 kor. 40 hal.

WYRÓB KRAJOWY. — — — — — Dwie flaszki wysyłam franco.

Na żądanie

i według wskazań Towarzystwa ginekologicznego lwowskiego wyrabiam następujące opatrunki (P) położnicze, sterylizowane:

Gazę

odtłuszczoną P
jodoformową 10%
jodoformową 10%
wioformową 10%

w pudełkach zawierających 5 metrów gazy.

Watę Brunsa

w płatkach, w kartonach
po 100 i 250 gr.

Na każdym pudełku jest umieszczoną moja firma i litera P, toteż proszę tylko takie przyjmować jako wyrób krajowy.

Wyrabiam również **pastylki sublimatowe** prof. Obalińskiego

Gazę jodoformową Dra Bylickiego w formie opaski i opaski oparzelinowe Prof. Trzebieckiego.

M. Ł. Dobrowolski

Mag. farmacji, właściciel fabryki opatrunków chirurgicznych
w Podgórzu, filia Lwów Czarnieckiego 1. 6.

Jakie środki żelaziste nadają się do dłuższego stałego użycia?

Tylko takie, które nie naruszają zębów, żołądka nie obciążają, łatwo się przyswajają, są smaczne i przyjemne w użyciu.

Wszystkie te własności posiada

Haematicum Glauech;

zajmuje ono tedy pierwsze miejsce

między środkami żelazistymi!

i od lat zapisują je lekarze wszystkich krajów jako najracjonalniejszy i najtańszy środek żelazisty przy braku apetytu, niedokrewności, blednicy, neurastenii i w innych stanach osłabienia jakoteż w okresie zdrowienia po ciężkich chorobach.

Cena: pół flaszki objętości 230 grm. 1-50 kor., całej flaszki objętości 500 grm. 2-60 kor.

Haematicum Glauech można dostać w każdej aptece. Skład główny: „Adler-Apotheke“ S. E. Kleeweina w Krems pod Wiedniem. Panom lekarzom dostarcza się darmo i opłatnie ilości próbne.

Telefon Kraków, ul. św. Tomasza 1. 18. Telefon
Nr. 81. róg ulicy Floryańskiej. Nr. 81.

LECZNICA CHIRURGICZNA

dla chorych przychodnie

AMBULATORIUM

zaopatrzone we wszelkie przyrządy do badania i leczenia.
ODDZIELNE AMBULATORIUM dla mniej zamożnych osób
Godziny przyjęcia od 9—11 przed południem.

SALA OPERACYJNA

ZAKŁAD ROENTGENOWSKI

(przeświatlanie i leczenie)

PRZENOŚNY APARAT ROENTGENA

Przyrządy do leczenia gorącem powietrzem według metody Biera, oraz do mechanoterapii i ortopedyi.

Dr. ARTUR FROMMER

b. długoletni I. sekundaryusz oddziału chirurgicznego szpitala św. Łazarza
ordynuje od 3—4 popołudniu.

Kraków, ulica Zybkiewiczza 9. — Telefon Nr. 796.

MECHANOLECZNICZY

ZAKŁAD ZANDEROWSKI

(Jedyny tego rodzaju w kraju).

Lecznica chirurgiczno-ortopedyczna.

Oryginalne aparaty ZANDERA. — Gimnastyka lecznicza. Wyrób gorsetów, pasów brzusznych, sztucznych kończyn i t. d. — Leczenie gorącem powietrzem. — Mięsień. — Elektryzowanie.

Aparat Roentgena. — SALA operacyjna. — POKOJE dla chorych.

Zakład otwarty od 9—1-ej i od 4—6-ej.

Dr. Alfred Merz. Dr. Mieczysław Staszewski.
Dr. Zygmunt Wachtel.

Instytut Zanderowski

LECZNICA MECHANICZNA i ORTOPEDYCZNA

we Lwowie, ulica Romanowicza liczb 3.

(Telefon 1020).

Wskazania: 1. Choroby serca i naczyń krw. płuc (dusznicza i rozedma, stare nieżyty), niedowład kiszek, gościec i dra, otyłość, choroby nerwowe (bezsenna, ból głowy), blednica, cukrzyca i t. d.

2. Zboczenia ortopedyczne: garby, scoliosis, luxatio cong., pes varus etc. Leczenie machinami systemu ZANDERA i gorącem powietrzem. Wyrób gorsetów i przyrządów ortopedycznych (syst. Hessinga) pod kierunkiem Doc. Dra Gabryszewskiego.

„Osobliwości świata widzialnego i niewidzialnego“

przez prof. dra med. M. Perty'ego. Treść: Sympatya i antypatya. Cały świat olbrzymim szpitalem. Chodzenie we śnie (lunacytstwo). Dostojność duchowa. Elektryczni ludzie. Fizyologiczne cudo. Genialne kombinacje w naturze. Halucynacje i wizje. Każda wiedza ludzka jest ułomna. Ludzie jako bańki mydlane. Ludzie którzy bardzo długo żyją. Ludzie którzy nie jedzą i nie śpią. Ludzie którzy umierają z przyjemnością. Magiczny wzrok. Magiczne słyszenie. Najmniejszy człowiek w Europie. Osobliwość duchowa. Pachnący ludzie. Podwójna osobistość. Pomocnik aptekarski który we śnie robi lekarstwa według recept. Przykład siły woli we śnie. Sen. Skutki imaginacji. Szczególna wrażliwość. Wielostronność natury ludzkiej. Wzajemne oddziaływanie duszy i ciała. Zjawiska świetlane. Zjawiska u umierających. Zmysł centralny. Związki ludzkie które pachną i nie psują się. — Cena 2 kor. Do nabycia w księgarni G. GEBETHNERA i Ski w Krakowie, G. SEYFARTHA we Lwowie oraz we wszystkich innych księgarniach. 2—1

Inżynier Leonard Nitsch i Spółka, Kraków — Kolejowa 17.

projektują i wykonują:

WODOCIĄGI

DLA MIAST, GMIN, FOLWARKÓW, FABRYK, OGRODÓW, GMA-
CHÓW PUBLICZNYCH, DOMÓW PRYWATNYCH i t. d. - - - - -

Poszukiwanie i uchwycenie źródeł. Wiercenie studzien. Ustawianie pomp. Instalacje domowe z klozetami, łazienki i t. d.

Centralne ogrzewanie

WSZELKICH SYSTEMÓW i WENTYLACYE. ŁAŻNIE.
MECHANICZNE PRALNIE, SUSZARNIE i t. d. — — —

Najlepsze referencye z dotychczasowych robót. Kosztorysy bezpłatnie.

Na zjeździe lekarskim
w Meranie nazwana
„WODĄ IDEALNĄ“.

ZDRÓJ NATALII

SZCZAWA LITOWA naj-
zasobniejsza w kwas wę-
głowy, wyborna w smaku
wypróbowana i polecana
przez lekarzy

FRANCENSBAD

Prawdziwe Francesbadzkie
WYCIĄGI BOROWINOWE
Sól borowinowa
i ług borowinowy
wyrabiane w zarządzie
miejskim.

Zdroje Francesbadzkie:
Salzquelle, Franzens-
quelle, Wiesenquelle,
Stahlquelle.

WYBORNA
WODA STOŁOWA

Mattoniego Giesshübler

naturalna szczawa alkaliczna

jako źródło lecznicze od lat
setek uznana we wszystkie-
go rodzaju nieżytach prze-
wodów oddechowych i na-
rzędów trawienia, w goście-
cu, katarze żołądka i pę-
cherza. Nicoceniona dla
dzieci, rekonwalescentów i
i podczas brzoimności.

Henryk Mattoni

Karlsbad — Franzensbad
Wiedeń — Budapeszt.

Apteka pod złotą gwiazdą Piotra Mikolascha we Lwowie wyrabia: Syrup Sulfogwajakolowy i Syrup Sulfogwajakolowy z Kolą

w działalności zupełnie identyczny z Siroliną
firmy Hoffmann La Roche według orzeczenia Ko-
misyi Przemysł.-lekarskiej Tow. Lekar. we Lwowie

O 50% tańszy od Siroliny.

Syrup Sulfogwajakolowy kosztuje kor. 2.00
z Kolą 2.50
Wydaje się tylko na przepis lekarski.

Poleca: ustalonej sławy

WINA LECZNICZE

przez Dra Karola Mikolascha pierwsze w Austrii
w r. 1870 wprowadzone.

Wino Chinowe, Chinowo-żelaziste, Kaskarowe, Con-
durango, Borówkowe, Rumburbarowe, Pepsynowe, Cola,
Peptonowe, Malaga, Tokaj stary, Cognac najlepszy.
Zaopatrzone atestami pierwszorzędnymi powag lekar-
skich i naukowych.

Główny skład wszystkich specyfików kra-
jowych i zagranicznych.

SANATORYUM DLA CHORYCH PSYCHONERWOWYCH

LWÓW, „NAD ŻELAZNĄ WODĄ“.

Przyjmuje się chorych, dotkniętych wsze-
kiemi postaciami chorób umysłowych, tudzież
psychonerwicami padaczkowymi, hysterycz-
nymi i choreatycznymi, jak również alko-
holistów i morfinistów. — Zbudowane i urzą-
dzone na wzór sanatoryjów zagranicznych,
daje sposobność stosowania wszelkich naj-
nowszych środków i sposobów leczniczych,
a szczególnie kąpeli przedłużonych (Dauer-
bäder). — Postępowanie z chorymi z powo-
du ograniczonej liczby ściśle indywidualizu-
jące. — Opieka domowa. Obfitość rozrywek.
Staranie o odpowiednie zajęcie dla chorych.
Możliwie największa swoboda.

Cena 10 K za dobę i więcej. Bliższe szczegóły na żądanie.
Dr. Jan Świątkowski, kierujący lekarz.

Telefon Nr. 385.

FERROMANGANIN

znakomicie wypróbowany przeciw niedokrewności, blednicy, sta-
nom osłabienia, neurastenii.

ŚROD ODŻYWCZY I WZMACNIAJĄCY

Preparat o bardzo przyjemnym smaku
i dogodny do zażywania.

13-1

Sposób użycia: 1 do 2 łyżek po jedzeniu.

Panom Lekarzom dostarcza jak najchętniej próbek.

Ferromanganin Cie., Wien, I., Annagasse 3.

Od kilku lat przez lekarzy z znakomitą skutecznością zalecany

Wyciąg szpilkowy do kąpeli
Mgr. I. Bojarskiego

do nabycia we wszystkich aptekach.

Główny skład wysyłkowy J. HAY ck. nadw. dostawca Lwów

Cena za flakon 75 hal.

Apteka H. Rubla przedtem Z. RÜCKERA WE LWOWIE.

poleca:

Wina lecznicze własnego wyrobu:

MALAGE z chiną, z żelazem,
z chiną i żelazem,
z rhabarbarum,
z kaskarą sagra, z
somatozą,
z orzechów kół,
z pepsyną itp.

Amarol:

znany i wypróbowany środek dyete-
tyczny przez pierwszorzędną powagę
lekarską zalecany i używany w ostr.
i chronicznych słabościach żołądka
tak u dzieci, jak i dorosłych.

Cena 1/4 fl. K 2.50, 1/2 fl. K 1.50.

SANATORYUM Dr. K. DŁUSKIEGO w Zakopanem dla chorych piersiowych otwarte przez cały rok.

Piękny widok na TATRY. Wystawa pokoi po-
łudniowa. — Centralne ogrzewanie, elektryczne
oświetlenie, wodociąg gorącej i zimnej wody na
wszystkich piętrach, winda elektryczna, kamera
dezynfekcyjna, pokoje izolacyjne dla chorób za-
kazyjnych.

Czytelnia, sala teatralna, kaplica, telefon
telegraf, poczta i konie w Zakładzie.
Ceny bardzo umiarkowane, od 11 koron
za mieszkanie, utrzymanie i kurację.

Światowej sławy źródła

VICHY

własność francuskiego Państwa

ADMINISTRACJA: PARYŻ,

24 Boulevard des Capucines 24

polecane przez powagi lekarskie:

Celestins; w chorobach nerek, cierpieniach
dróg moczowych, dnie i cukrzycy.

Grande-Grille; w kolkach wątroby
w zastojach w zakresie organów jamy brzusznej.

Hôpital; we wszystkich niestrawnościach.

Przetwory: Sole do kąpeli
i picia, pastylki.

Składy we wszystkich składach
wód mineralnych i aptekach

Prawdziwe tylko wtedy, gdy kapsle
i etykiety noszą firmę źródła.

Należy zawsze podawać dokładnie nazwę żądanego
źródła.